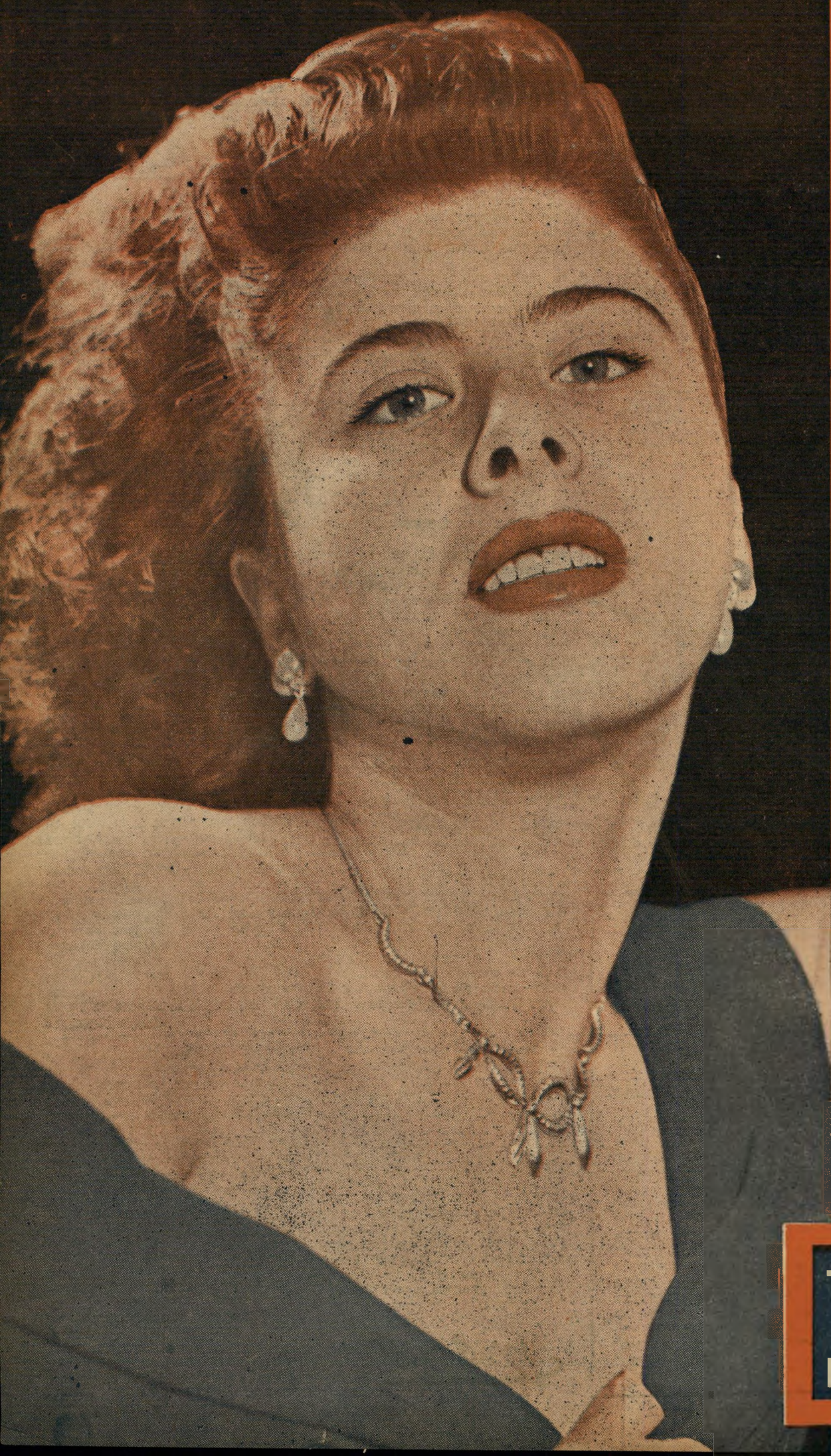

העולם הזה

כמיש
ומגל
בנצרת

*

פיצת
המיון

האם היא מסכנת
את ישראל?

*

נשך

הסטודנטים

*

כנסת
החיות

בלי מורא -
בלי
משוא פנים

מס. 661 שנה 17
י"ט ניסן תשי"ד

22.4.54

המחיר 300 פרופה

אישם באוקינוס השקט שאגה פצצה, עדה השמימה כדוראש אדיר. העולם לא התרגש. עוד פצצה התפוצצה. אולם בעבור שעות מעטות צעקו הכותרות את הידיעות הראשונות שהעידו כי משהו שונה קרה, משהו שלא היה לו תקדים. דיוגים יפאניים ששמו בים, במרחק 3300 ק"מ ממקום ההתפוצצות — 40 פעם המרחק בין תל-אביב וחיפה — נכוו על-ידי אבק שנמטר עליהם מן השמיים. ביפאן הרחוקה ירד גשם ראדיואקטיבי, סיכן בני-אדם ותבואה. במקומות רבים, רחוקים זה מזה, נתפסו דגים בעלי הקרנה מסוכנת, ומסכים לכדור הארץ, שזקאנו אשר בלב יבשת ארצות-הברית, עלתה מידת הרדיואקטיביות באויר פי מאה. לא היתה זאת עוד פצצה ככל הפצצות, רק קצת יותר חזקה. לא היתה זאת אפילו פצצת-ההשמדה של הירושימה בעלת כושר גדול פי אלף. פצצת-המימן שיתחרה כוחות מסוג חדש לגמרי, כוחות שלא הופעלו עוד בדוגמתם על-ידי אדם נגר רעחו. כאשר נזרקה פצצת-האטום הראשונה, בני מתן התראה מוקדמת לקרבנות, קיפדה 80 אלף חיים אנושיים, גברים, נשים וטף. העולם כולו עצר את נשימתו מרוב זועה. אולם הוא נחם את עצמו כי הפצצה הסבה חיהם של מאות-אלפי חיילים משני הצדדים, לא היתה שונה מכל פגז אחר אלא בממדי-הקטל. לו נזרקו במקומה כמה מאות פצצות רגילות היה נהרג אותו מספר אזרחים. אולם הפעם שונה הסיכוי המחריר במהותו. בפעם הראשונה בתולדות-האנושות, ניתן בידי אדם נשק שיש בכוחו להשמיד בכלל את מרכזי התרבות האנושית, להחזיר תוך שעות מעטות את גלגל ההיסטוריה ששת אלפים שנים אחורה, אולי למחות כליל את זכר המין האנושי מעל כדור הארץ. האנושות, אשר מתנת-מוות זו נפדה בחיקה, אינה מוכנה זה. הפצצה מתאימה לתקופה בה תקום ממשלת-עולם, ארצות-הברית של כדור-הארץ, שלטון מרכזי החובק את חמש היבשות ומסוגל להשתמש בכוחות האדירים החדשים לצרכי יצירה ושלום. אולם האנושות עוד עומדת לפחות שוב אחד לפני השגת מטרה זו. שני הגושים העולמיים, מזוינים מכף רגל עד קרדור, שולחים את ידם אל שלטון העולם — וכל אחד מהם מוכן לקעקע את כדורי הארץ כדי להשמיד את יריבו לצורך זה. בעקבות של טרגדיה יוונית, המסתיימת במות כל הגיבורים, מתקדם הגורל האנושי: בעוד ששלטון האדם על כוח הטבע ובושרי ההשמדה שלו הגיע לשיאו הסופי, עוד נמצא כוחו של האדם להשתלט על עצמו ועל חברתו בחיתוליו הראשונים. האנושות, המנופפת בפצצת-המימן כמו באקדה-צעצועים, עודנה תינוקת מבחינה מוסרית. אלפי שנים מפורדים בין כושרה הגופני ובין הצורות הפוליטיות והחברתיות הקובעות את השימוש בכושר זה. זו הפעם הראשונה מאז קם האדם הראשון יש טעם מועזע לשאלה: הצועדת האנושות לקראת התאבדות? האם יהיה בכלל דור נוסף? האם קרוב

סוד? העולם

היה ערך מכריע לכל שניה — שום מדינה לא יכלה להתמחמה שעה שלבסיסים המימיים שלה היתה צפויה השמדה תוך כמה דקות. הפצצת-התגמול החלה מיד.

מדוע פרצה המלחמה? איש לא רצה בה. הכל ידעו כי היא תהרוס את שני הצדדים גם יחד. הגורם הרוחק, המכריע, היה הפחד. כל צד ידע כי בידי הצד השני הכוח להשמידו כליל. כל צד רצה להיות הראשון. ברגע שהגיע, משום מה, למסקנה כי הצד השני עומד לפעול, החליט להקדים מכה למכה.

מלחמת-העולם הראשונה פרצה מפני שהרוסים הכריזו על גיוס כללי וכל תכניות הצבא הגרמני היו בנויות על ניצול הימים המעטים בין התחלת הגיוס הרוסי כבד-המשקל ועד לסיומו. מלחמת-העולם השנייה פרצה מפני שאדולף היטלר האמין כי ברגע האחרון תירעץ בריטניה מלחוש לעזרת הפולנים.

מלחמת-העולם השלישית — והאחרונה — פרצה מפני שההבדל בין השמדה מוחלטת להשמדה כמעט-מוחלטת היה ענין של דקות מעטות.

חזרה לימי קדם

מה היו התוצאות?

כל אשר קרה אחרי הימים הראשונים שוב לא היה חשוב. רוב המנהיגים הפוליטיים והצבאיים הושמדו עם שאר בני עמיהם. יחד איתם הושמד המנגנון העדין והמסועף המהווה את מרכז העצבים של מדינה מודרנית — שלד-הפיקוד, הקשר, הביצוע, גופי-צבא תלוי בשטח, חסרי ראש ונשמה. וחשוב מכל: התרבות האנושית נהרסה. אנשי-המדע, הפילוסופים, הסופרים, הפרופסורים ואנשי-המשפט, כל אותה שיכבה דקיה שריכוזה בחוכה את מורשתן של 6000 שנות תרבות, נמחקה כמעט כליל, יחד עם מרכזי-התרבות ששכנו בערים הגדולות. העולם חזר לימיו הראשונים — גומוס שחמדני לרגלים, חזנות, רצחנות.

המלחמה האחרונה בתולדות האנושות התחילה בבוקר קיצי, שדמה לכל שאר הבקרים. השעה היתה 6.00 לפי שעון גרינוויץ, חצי שעה אחרי זריחת החמה באותה עיר. הצד המערבי טען כי הגוש המזרחי הוא שפתח במלחמה. מיתקני-הראדאר שהשליכו את קרניהם אל השמיים, בקנה-הצפוניות, הבחינו בלהקות המפציצים הכבדים שהתקרבו. תוך שניות מספר קלט מקלט-האלחוט במפקדה הראשית של חיל-האוויר את המילה האחת — הסיסמה המוסכמת של אותו יום להתקפה אטומית. תוך שניות מעטות המריאו המפציצים והקליעים-המודרניים מעשרות בסיסים אמריקאיים שהקיפו את ברית-המועצות כתורות ברזל. כל אחד מהם דהר במהירות קולית או על-קולית לעבר מטרה מסוימת שנקבעה זמן רב מראש.

בגלל טעות

תוך 24 שעות הושמדו כליל הערים הראשונות של אירופה ואמריקה. נהרג מספר משוער של 100 עד 150 מליון נפש. רוב הפצצות הומטרו מן האוויר, על-ידי טייסים שהצליחו להסתנן מבעד למסכי-הראדאר. אולם ניו-יורק ולונדון, שהיו הערים הגדולות ביותר בבריטניה ובאמריקה, הושמדו על-ידי פצצות שהיו נסתרות בבטן אניות-מסחר מדומות. התאור הסובייטי היה כמעט זהה — פרט לזיוות על לוח-הזמנים. לפי תאור זה המריאו המטוסים האמריקאיים ראשונים, הוטסו הטייסות האדומות רק כרבע שעה אחרי שהריגול הסובייטי בתורכיה ובלוב הודיע כי הבסיסים המקומיים קיבלו את פקודת ההתקפה מווינגטון.

יתכן, כמובן, ששני הצדדים גם יחד טעו. אולי התפוצצה פצצת-מימן אחת בטעות, גררה אחריה את כל שרשרת ההגבות. יתכן כי תחת-הראדאר אחת טעתה, סברה כי להתקפה-מפציצים של מדינתה שחזרה מסויר שיגרתי היא להתקפה-התקפה אויבת. אולי שגה שירות-הריגול של אחת המדינות. לא מן הנמנע, הוא כי הטרגדיה הגדולה ביותר בתולדות העולם כנראה בגלל טעות.

האם תביא מלחמה?

דבר כדאי לו, לא יהסס הצד הנתקף, אם מצבו יהיה מיואש, ולפניו הברירה: מימן או מוות.

הקפטן לידל הארט, הפרשן הצבאי המר הול, גילה בשעתו עובדה היסטורית מא" לפת: דוקא הצד הנתקף במלחמה נוטה יותר להשתמש בשיטות אכזריות, בהיותו משוכנע כי הצדק עמו וכי התוקפן הוא חיתטרף שיש להשמידה.

כוחותגמול מאסיבי

למעשה אין עוד כל צורך להפליג בהשערות. ההכרעה כבר נפלה. בחודש שעבר הודיע ג'ון פוסטר דאלס, שר החוץ האמריקאי, כי ארצו קיבלה עקרון איסטרטגי חדש. במקום להשיב מלחמה שורה במקומות נידחים, כמו קוריאה, תסמוך להבא על "כוחותגמול מאסיבי".

במלים אחרות: אם תחזור פרשת קוריאה, למשל, לא תשלח ארצות הברית חיילים ליהלום בחצייהאי עצמו, אלא תמסיר פצצות מימן על קינג או מוסקבה. יהיה זה, כמובן, האות למלחמת"עולם.

שום נשק אינו מונע מלחמות. אולם ביניגוד לנשק אחר, יש בכוח פצצת"המימן לקרב את המלחמה. כי מעולם לא היה עוד נשק הנותן יתרון עצום כזה למשתמש בו ראשון. מכיון שהצד הזרוע יותר יכול לקוות כי יעלה בידו להשמיד חלק מבסיסייהמימן של יריבו אם יפתח הוא במלחמה באופן מפתיע, קרוב הפעם יותר מתמיד הפיתוי של פתיחת "מלחמה מונעת".

קאריקטורה אמריקאית, שהופיעה לא מזמן באחד העיתונים החשובים ביותר, הר"א, כמה אנשי"מערות נאספים מסביב ל"חבית אבק" שריפה. "אני מבטיח לכם", הכריז ראשהשבת הערוב"למחצה, "אחרי המצאה זו שוב לא תהיה המלחמה עוד אפ"שרית!"

יש משהו בטבע האנושי הסוגד מפני הש"מדה גדולה של המקובלת, הרוצה לראות בכל כלייהרס חדש ערובה לסוף כל המלחמות. כאשר מחקה פצצת"האטום הראשונה למעלה מ"80 אדף נפש תוך כמה שניות והרסה את מרכז העיר הגדולה הירושלמה (ראה תמונה פשטמאל), נפלתה מכל פה אנחה עמוקה: מעתה לא תהיה עוד מלחמה.

אולם יש מעט מאד מן הנסיון ההיסטורי בתקופה יפה זו. עובדה היא שמאז בריאת העולם ועד היום הזה לא היה עוד נשק יעיל אחד שלא הופעל במלואו במלחמה.

הצודק הוא"האכזר

בדרך כלל נאחזים בעליהתקוות בדוגמה של אד"הרעל, שקצרו קציר של זועה בי"מלחמת"העולם הראשונה, אך לא הופעלו כלל במלחמה השניה. בין הפצועים שנפגעו על ידי הגז בשנת 1918 היה טוראי"ראשון בשם אדולף היטלר. כשהיה בידו להפעיל, כעבור 25 שנים, גזים הרבה יותר נוראים, לא עשה זאת. אם חית"ארם כזאת נרעיה מן הגז, האם לא תסלד נפשו של איש נורמלי, כמו מאלקוב או איינהואר, מישימוש בנשק"התאבדות?

אופטימיסטים אלה שוכחים פרט קטן: הגזא היה נשק בלתייעיל לחלוטין. הגר"מנים השתמשו בו לראשונה כשמצבם כבר היה מיואש. אולם נוכחו לדעת שאין ב"כוחם לשלוט על הגזא החמקני — לא פעם השתנתה הרוח לפתע, החזירה את הגזא לבעליו. כל המצביאים הסכימו כי אין הי"גזא מסוגל לבצע שום משימה אשר נשק אחר אינו מתאים לה יותר.

פצצת המימן, לעומת זאת, היא נשק"הכרעה, בעל יעילות חסרת תקדים. שום מדינה הלוחמת על חייה לא תוכל לחתור על נשק כזה. התוקפן לא יהסס אף לרגע להשתמש בו אם יאמין כי הפצצת"האפעה הראשונה תתן לו יתרון מכריע בהמשך ה"מלחמה. ואף אם התוקפן יחשוב שאין ה"

הרי ראדיוס"הגז של פצצת המימן אינו ניתן, כיום בכלל לחישוב.

פצצת"המימן חזקה עד כדי כך, והיא מפ"ורת כמויות כאלה של אבק מקרי, עד כי גם במרחק של מאות קילומטרים ממנה אין בטחון לבעלי"חי. הדיוגים היפאניים שנפצעו באוקיינוס השקט הפליגו במרחק של 3300 קילומטרים מנקודת"המוקד של הפיצוץ. ה"דגים הנגועים שהובאו לשווקי יפאן וסיכנו את חיי אוכליהם היו אף הם במרחק עצום ממנה.

בישראל אין מטרות. אולם על סף ביתה, במרחב, שורצות מטרות אלה לרוב.

מטרות למככיר

המפה מימין מראה את המטרות העיקריות להפצצה מימנית בסביבת ישראל. אף אחת מהן אינה במרחק העולה על מרחק"הפגיעה בדייגים היפאניים. כל אחת מהן שוה פצצת"מימן — אם יהיה מלאי מספיק של פצצות כאלה בידו הצד המעונין עם פרוץ המלחמה. המטרה הקרובה ביותר היא תעלת"סואץ (400 ק"מ בלבד מישראל). קצת יותר רחוקים בארות"הנפט בקירקוק, עיראק (900 ק"מ), המעבר החיוני של מיצר הדרדנלים בתורכיה (1200 ק"מ), בארות הנפט בעב"אדן, (1600 ק"מ), ובבחרייין, (1750 ק"מ).

כל אלה מטרות "אמריקאיות" להפצצה בידי הסובייטים. יתכן שהרוסים יהיו סבורים כי אין טעם להשמידן, וכי כדאי יותר לכבשן שלמות בידי צבא"היבשה. אין זה משנה הרבה — כי במקרה זה תופצצנה מטרות אלה על"ידי האמריקאים, שיש להם בסים אטומי מתאים בלוב.

גם המטרה הסובייטית הקרובה ביותר — בארות"הנפט של באקו על חוף הים הכספי — אינה רחוקה ביותר (1600 ק"מ). אין כמעט ספק שמטרה זו מופיעה במקום נכבד ברשימת"ההפצצות של חיל"האוויר האיסטרא"טי האמריקאי, המייחס חשיבות רבה ל"מחסור"הנפט בבית"המועצות.

שדה קרב

במלחמה"המימנית יהיה המרחב כולו שדה"קרב.

ברית"המועצות לא תוכל להסתפק בהש"מדת שדות"הנפט ודרכי"התחבורה באמצעות מטוסים או קליעים"מודרכים. המרחב כולו יישמש לצד המערבי "נושא מטוסים" ענקי להפצצת ברית"המועצות. תהיה זאת מטרה חיונית לאיסטראטגיה הסובייטית אחרי פרוץ המלחמה. כדי להרחיק את בסיסי המטוסים והקליעים האמריקאיים עד כמה שאפשר מ"מרכזי האוכלוסיה והתעשייה הסובייטית. ישראל חיה בעולם המימני גורלה יהיה כגורלו.

התסכנו את ישראל?

צאת בתחום מדינת"ישראל. אפילו נמל חיפה ובתי"הזיקוק, שהיו חשובים במלחמה ה"אחרונה, אינם שווים פצצה.

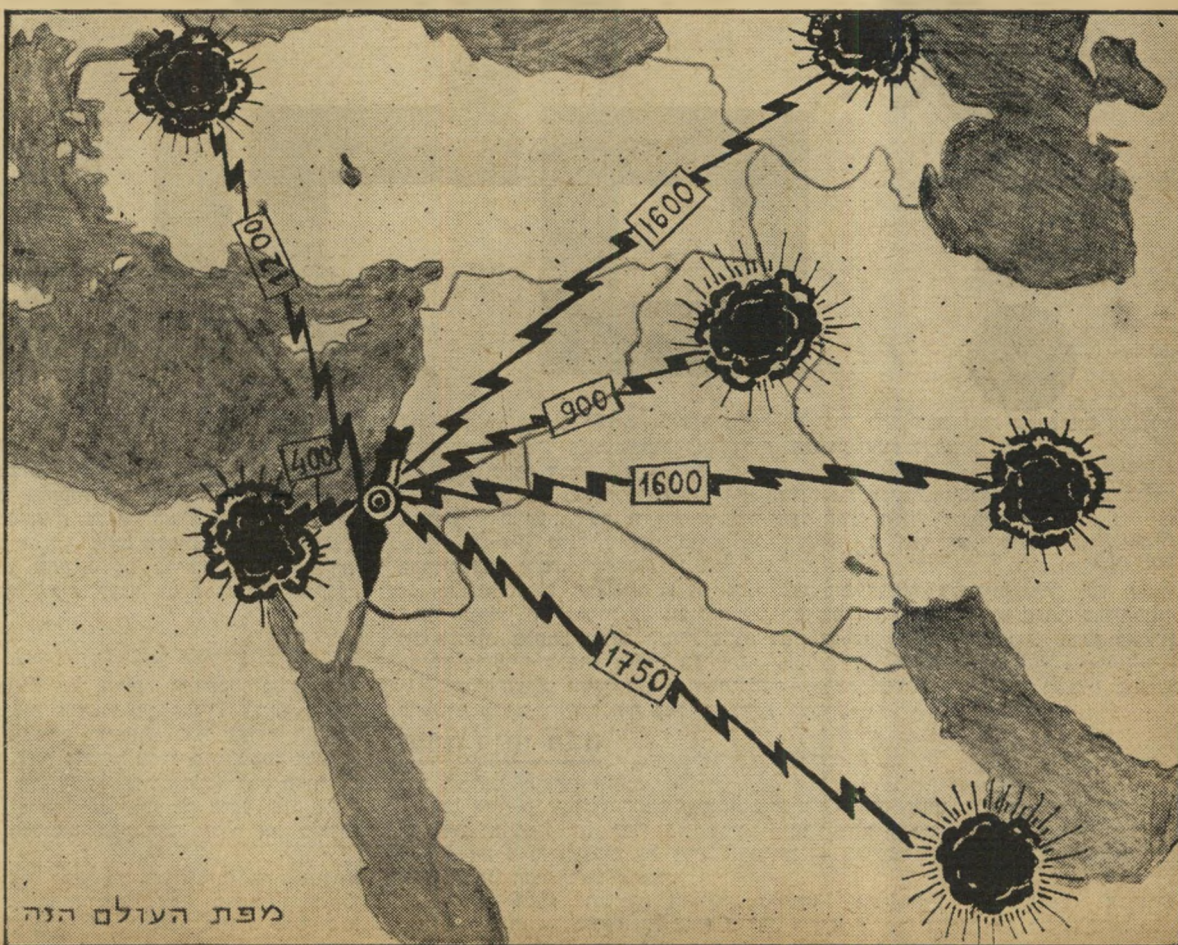
בתקופה האטומית היה זה יתרון גדול.

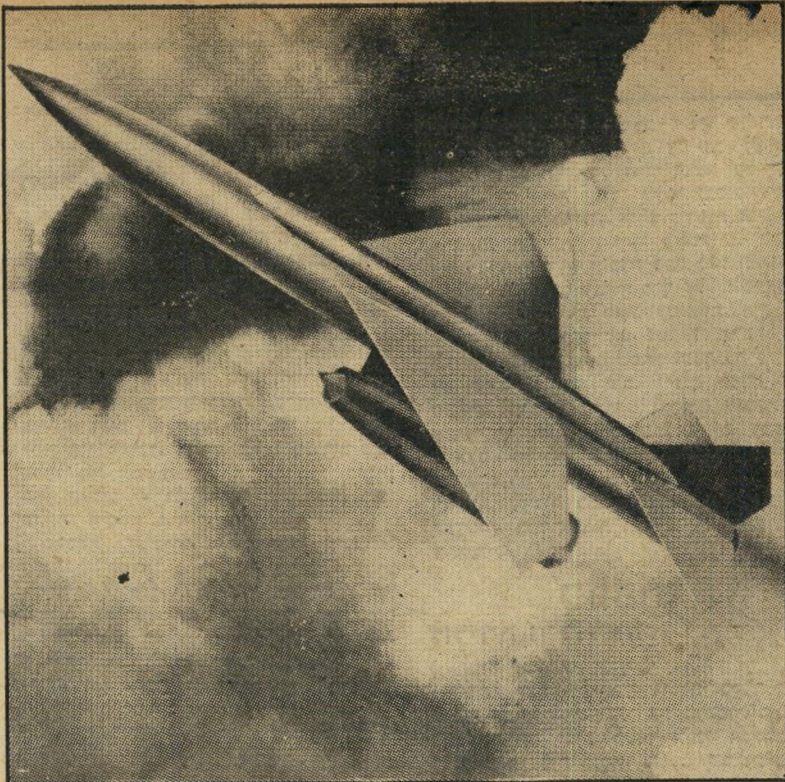
ראדיוס עצום

שינוי מכריע חל במצב ברגע שנבדקו ה"תוצאות של פצצת"המימן הראשונה. אמנם, ישראל לא נעשתה חשובה יותר, ושום מטרה צבאית לא נוספה בה. אולם פרט אחר השי"תנה לגמרי: בניגוד לפצצת"האטום, שכוח ההרס שלה היה מוגבל בראדיוס קטן יחסית,

עד לפני חדשים יכלה ישראל ליהנות מן ההרגשה כי שום איש לא יטרח להשליך עליה פצצת"אטום. בעוד שלא היה אדם בי"לונדון או בפאריס שיכול היה להיות בטוח, בלכתו לישון בערב, כי למחרת היום לא יהיה חתיכת"בשר ראדיו"אקטיבית מתחת ל"עיי"המפולת של עירו ההרוסה, לא היתה צפויה סכנה זו לילדי תל"אביב, חיפה ו"ירושלים.

כי פצצת"האטום, וכמובן פצצת"המימן, יקרה מדי מכדי שאפשר לבזבזה על מטרה שאינה כדאית. שום מטרה כזאת אינה נמ"

כיצד תעצב את הצבא?

ברת פקודת-אש, עלול לגרום להשמדת עיר שלמה, להריגת דיביויות שלמות. התמרון בא לתת תשובה כל שהיא כ" שאלות שאיש אינו יודע לענות עליהן כ" יום — עד כמה מחייבת הפצצה את פיזור הצבא והסחאתו? איך יתגונן החייל מפני כוח-ההלם המימני וגלי-החום הנוראים, מפני גזאים חסרי-רחם וחידקים בלתי-נראים לעין? דבר אחד ברור: עוד יהיה צורך בחיילים. אפשר להשמיד עיר בפצצה, אולם דרושים חיילים כדי לכבוש אותה, וחיילים יהיו מורכבים להגן עליה. אלא שהיה אלה חיילים מסוג חדש — חיילים לבושים במדים מיוחדים להגנה אנטי-מימנית (ראה תמונה). שי ינועו באיטיות אחרי חייל-ראדיו-לוגי הנושא מכשיר-גיגור למדידת מידת הראדיו-אקטיביות באויר.

הניידות היא העניין

לא מכבר ענה המרשל ברנארד לו מונטר גומרי, מנצח אל-עלאמיין, על כמה שאלות בנוגע לטאקטיקה החדשה. יש ערך מיוחד לקטע מן הראיון המיוחד הדן בבקעה אטומית-מימנית זו:

מה השינויים שחלו בשדה הקרב?

... אי-אפשר עוד לבצע נחיתה כמו זו שביצענו בחוף גורמנדיה (בצרפת, 1944). פצצת-אטום אחת היתה משמידה אותנו.

היא היתה משמידה את כוח הפלישה?

לא, את הנמל הדרוש כדי לקיים אותו.

האם היית אומר שאין אנחנו יכולים עוד להרשות לעצמנו שינוי-שינוי מן היבשת האירופית, מפני ששוב אי-אפשר יהיה לבצע פלישה מן הים כדי לחזור אליה?

זוהי שאלה טובה מאוד... יהיה קשה לחזור...

מה ביחס לניידות? האם תהיה יותר או פחות ניידות במלחמה ה-כא?

... הצורך בניידות גדול, מן הסתם, מש" היה אי-פעם... אם אתה עומד במקום, אפשר לזרוק עליך דברים. אם אתה מהיר ונייד, האויב אינו יודע בדיוק איפה אתה נמצא. אם תוסיף להתקדם, אין הוא יכול לזרוק עליך פצצה. לו עשה זאת, יכול היה לפגוע בחייליו שלו. הניידות היא העניין.

ומה בדבר החזקת קו של מכשור-דים באירופה? האם הדבר אפשרי?

אנו יכולים להתחזק בקו, בודאי. בקו של מכשולים. כדי לחצות קו של מכשולים עליו (האויב) לרכוז את כוחו. ואם האויב מרכז את כוחו, הנה יש לך מטרה יפצצה אטומית.

בימים אלה יתקיימו בארצות-הברית התמ"רונים הראשונים של צבא "אטומי" — צבא ששוב אין לו דמיון רב לזה שלחם בקור-ריאה או בנורמנדיה.

זהו צבא הפועל ביחידות קטנות, בו ישנם רב-טוראים שידעם המדעית עולה על זה של פרופסור לפיזיקה לפני שנים מעטות. בתמרון זה הוא משתמש, בקרב גדול אחד, בקליעים-מודרכים ובתותחים אטומיים, ית-גונן מפני מלחמת-חידקים. טוראי אחד, ה"טועה בקריאת מסך-ראדאר או שוגה בהע-

האם ישנה הגנרה?

טומטי כשהוא "מרגיש" שהוא די קרוב ל"מטרה.

אולם כל האמצעים האלה גם יחד, על אף שימושם במכשירים אוטומטיים שאינם כפופים לשום טעות אנושית, אינם מבטיחים הגנה מושלמת. טייס טוב, המוכן למות עם ביצוע המשימה, יכול להסתגל, לטוס במר-חק של מטרים מעטים מעל לפני הקרקע, להשתמש בתמרונים התחמקות אחרים. אין — וגם לא תהיה בשנים הקרובות — הגנה מושלמת מפני פצצת-המימן.

מה עוצמת הקטל?

כוח ההשמדה תלוי במידה רבה בהרכב ה"מדויק של פצצת-המימן. בניגוד לפצצת-האטום, שהשתמש רק בשני חומרים יק"רים מאד — אורניום או פלוטוניום — ישנם הרכבים רבים ושונים לפצצה החדשה. חומר הגלם שלה זול הרבה יותר, ואפשר לייצר אותה בכמויות הרבה יותר גדולות. באופן תיאורטי אין בכלל גבול לכוח-ההרס שלה — אפשר לייצר פצצות-מימן בעלות כוח העולה פי אלף ויותר על כוחה של פצצת-האטום של הירושימה. ישנו רק גבול אחד: מעבר לכוח-ההרס מסוים, שוב לא כדאי לייצר פצצות חזקות יותר. פשוט יחסרו מטרות כדאיות.

פצצת-המימן האחרונה, שפוצצה באוקיינוס השקט, עולה בכוח ההשמדה הישיר שלה על כל דבר שנראה עד כה על פני כדור-הארץ.

כל פצצה מימנית זקוקה לפצצת-אטום שלמה שתשמש רק כנפץ. הפצצה עצמה ה"היה חזקה פי כמה מאות מן הפצצה ה"אטומית של הירושימה. פגיעתה: כוח-ההלם העצום, ההרוס את הכל בראדיוס מסוים. גלי-החום השורפים את העור.

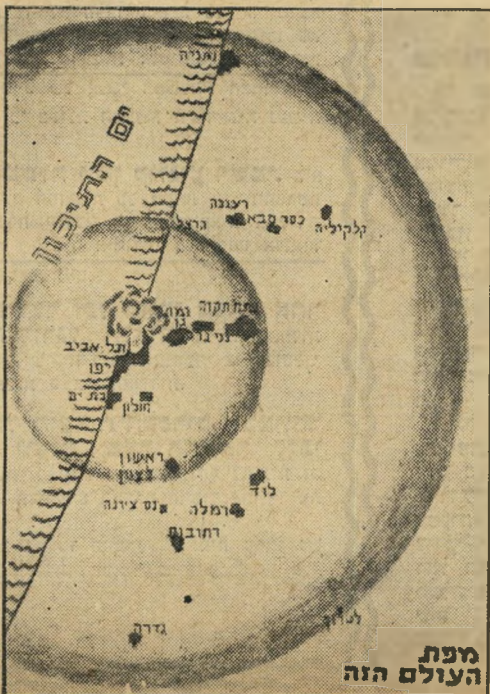
הקרניים הרדיו-אקטיביות באויר, בי-מים ובאבק, העוללות להגיע למרחקים בלתי-ידיעיים. קרניים אלה פוגעות בלשר העצמות של ה"אדם, הורסות את כושרו ל"ייצר כדוריות-דם. אין תרופה לה. כן.

פצצה בככר מוגרבי

לו התפוצצה פצצת-המימן האחרונה בככר מוגרבי, תל-אביב, היתה גורמת ל"תוצאות הבאות:

הרס כל הבתים והר"גת תושביהם בראדיוס של 11 קילומטרים — היינו כל תל-אביב, כולל השכונות, חולון, הרצליה, פתח-תקוה, ראשון-לציון (ראה מפה).

נזקים חמורים, וקטל חלק מן התושבים, בראדיוס של 33.500 קילומטרים — היינו באזור הכולל את גדרה, לטרון, רמלה, לוד, קל"קליה, נתניה. ההשמדה ר"ההרג יהיו פחותים בגבול החיצוני של מעגל ההשמדה, ילכו ויחמירו ככל שתגדל הקירבה לנקודת-המוקד. סך-הכל הקטל המשוער: 750 אלף נפש. כמחצית תר"שבי ישראל.

לכל גשק שהומצא עד כה, נמצא ב"מוקדם או במאוחר נשק-נגדי. האם נכון הדבר גם לגבי מכשיר זה של השמדה המו-נית?

ברגע שפצצת-המימן מתפוצצת, שוב אין בפניה הגנה רצינית כל שהיא. אפילו המק"לטים המשוכללים, שנחשבו לא מכבר כ"הגנה יעילה מפני פצצת-אטום רגילה, מיו"שנים מזמן. עובדי הגי"א בעלי מרץ חיברו כללים רבים — ליפול מיד על הארץ, לל"בוש שרוולים ארוכים, להשאיר שיכבת-אוויר בין הבגדים והגוף, — אולם אלה הם אמצעים פחותי-ערך לעומת כוחה של פצצה המשמידה שניים, שלושה מיליון נפש בשניה אחת.

ישנו רק אמצעי יעיל אחד להגנה מפני פצצת-מימן — למנוע בעדה להגיע למטרתה. מיטב המוחות, מרוכזים כיום על משימה זו.

מדינה עשירה כמו ארצות-הברית או ברית-המועצות יכולה לקנות לעצמה, תמורת מחיר עצום, מידה מוגבלת של בטחון. גם שם אין אפשרות להגן על כל הארץ. המחשבה מכוננת להמציא הגנה יעילה לכמה עשרות מטרות ראשונות במעלה — מרכזי האוכלו"לחימה המימנית עצמם.

שלוש חגורות

מצביא-ההגנה רואים את המיבצע בשלו"שה שלבים — שלוש חגורות-מגן בזו אחר זו.

החגורה הראשונה: שרשרת תחנות-ראדאר מסביב לגבולות המדינה. תח"נות אלה שולחות קרניים השמימה. הקרניים חוזרות אליהן, מגלות אם נתקלו בדרך ב"גופי-מכתח. תחנה כזאת מגלה כל מטוס מת"קרב — אלא אם כן יעלה בידי התוקף להמציא מכשיר-הטעייה. דוגמה: במלחמה האחרונה פיזרו המטוסים הגרמנים חתיכות פח שריחפו באויר, היטעו את הראדאר.

החגורה השנייה: מפציצי-הקרב הסילוניים החדשים, שיטונו במהירות הגדו"לה פי שניים ממהירות הקול, בעוד שהמפציץ הסילוני החדש ביותר לא יטוס בשנים ה"קרובות יותר מהר ממהירות הקול.

מטוסי-הקרב, המצוידים בראדאר ובקלי"עים-מודרכים קטנים (המכונים אף הם ב"ראדאר), ימריאו לקראת המטוסים שנתגלו על-ידי תחנות-הראדאר וישמידו אותם כמעט בבטחון מוחלט.

החגורה השלישית: אם הצליח מטוס תוקף להסתנן מעבר לחגורות אלה, מצפה לו ליד המטרה חגורה שלישית של קליעים מודרכים גדולים. קליעים אלה, מן הסוג המתואר בתמונה למעלה (בואינג בומ"ארג פ"99), "רוכב" על קרן-הראדאר, טס במהירות עצומה לקראת המפציץ, מכיון את עצמו תוך כדי טיסה, מתפוצץ באופן אר-

• אל תצפה לשום שינוי מידי במצב על הגבול המצרי, עם נצחונו של נמאל עבר אלינאסר. המלחמה הזעירה נכנסה מזמן קשתה על ידי שלטונות הצבא המקומיים.

לשיגרה קאחיר אינה מתערבת בה כלל. אולם עם ההפיכה פחתו הסיכויים לסיבוב שני יזום ביד הערבים. עבר אלינאסר ירכז את כל מרצו לחיסול כוח הריאקציה בארצו וגירוש הכובש הבריטי מסואץ. יחסו לבעית ישראל אינו מגובש, וברור שיחלח בעיה זו לפי שעה לסוף הרשימה. בלעדי מצרים לא תיתכן שום פעולה תוקפנית ערבית מתוכננת.

לעומת זאת, בטוחה התערבות מצרית אם תתקף ישראל מדינה ערבית אחרת.

• לא מן הנמנע כי בשיחתו של נחום גולדמן בשבוע שעבר עם הקאנצלר הגרמני קונראד אדנאור, נגע גם בהצעתו של אדנאור לתווך בין ישראל והערבים. אם כן, יש בכך סטיה מן ההחלטה הקודמת של משרד החוץ הישראלי שלא לשתף פעולה עם שום פעולה גרמנית, ואף לא לקבל עליה אינפורמציה מפורשת.

אם ימשיך אדנאור במאמציו, ויצליח במידה כל שהיא בכיוון זה, יהיה זה נצחון דיפלומטי עצום למען גרמניה, שתחזור על ידי כך למעמד של מעצמה גדולה במרחב, תוכיח את יכולתה הדיפלומטית הבינלאומית וגם תפגין לעיני זעתיקה העולמית כי מבחינה מוסרית חזרה למשפחת עמי התרבות. ... מובן מאליו שבמקרה זה אין להימנע מחידוש היחסים הדיפלומטיים בין ישראל וגרמניה — מטרה פוליטית ממדרגה ראשונה בעיני הגרמנים.

• נסיונו של נחום גולדמן להשתלט על משרד החוץ הישראלי כדי לזכות שמו עם הערבים, יתקדם בצעד נוסף. בביקורו הבא בארץ יבא עמו מיוסטיס הסכם לאיחוד הציונים הכלליים והפרוגרסיבים. לאחר ששתי המפלגות הסכימו ללכת ברשימה משותפת לבחירות, ונאחר ששתי יושבות בקואליציה, נעלמו כמעט המכשולים האחרונים. גולדמן טור כי המפלגה המאוחדת תהיה די חזקה כדי לאלץ את מפא"י למסור את נוק הוועד לנציגה העיקרי — גולדמן עצמו.

• ישנה אפשרות כי חגוף החדש שיוקם על ידי אר"ם לטיפול בענייני ארץ ישראל יכלול נציג סובייטי. הערבים דורשים את הדבר במסגרת והאמריקאים חוששים שאם לא תכנס רוסיה לגוף זה, תהפוך בעיני הערבים למגזרת האינטרסים שלהם.

• תיק שריהבריאות עומד להפוך סעיף מחוקק בקואליציה. קופת חולים של ההסתדרות הפעילה את כל התותחנים הכבדים כדי לשכנע את מפא"י כי השר הצ"י הנוכחי, יוסף טרלין, מחבל בה באופן רציני. לדעת ראשי מפא"י, חברים אלפי פועלים בהסתדרות בעיקר בגלל רצונם להנות משירותי קופת החולים שלה, וצימצום עלול לגרום לעזיבת חברים אלה. במפא"י מתגבשת עתה ההצעה להעביר את תיק הבריאות לאחד מאנשיה או לשר דתי, לפצות את הצ"כ על ידי מסירת תיק אחר לידהם.

• צפה לצימצום האינפורמציה הפוליטית הניתנת על ידי משרד החוץ לחברי ועדת החוץ והבטחון של הכנסת. הממשלה טוענת כי חברי הוועדה משתמשים לא פעם בידענות סודיות הנמסרות להם בנאומים פוליטיים פומביים ואף להעברה לעיתוני מפלגותיהם. לא פעם היה צורך להפעיל אמצעים מיוחדים כדי למנוע פרסום ידיעות כאלה. להבא יימסרו ידיעות מסוימות רק אם חברי הוועדה יתחייבו לא להעבירה אפילו בדו"חין להנהלות מפלגותיהם.

• הדיפלומטים הישראליים בחוץ לארץ יתבקשו להימנע עד כמה שאפשר ממגע גלוי עם דיפלומטים של ממשלות ערב. נודע כי בכמה מקרים הוחזרו לארצותיהם ופוטרו דיפלומטים ערבים אשר קיימו מגע חברתי גלוי מדי עם נציגיישראל. משרד החוץ אינו מעוניין להזיק לאנשים כאלה.

• יתכן כי משרד החוץ יקים מחלקה מיוחדת לקיום הקשר עם יהדות העולם. כיום נאלצים נציגיישראל להקדיש זמן רב מדי לטיפול זה. המחלקה החדשה תמנה נספחים לעניינים יהודיים בכל נציגות גדולה ואישיות פוליטית מרכזית תמנה לשגריר דוד לעניינים אלה. אדם זה ייצג את ממשלת ישראל בועידות ציוניות ויהודיות גדולות בחוץ לארץ. הוזכר שמו של משה קול, מראשי המפלגה הפרוגרסיבית.

• צפה לשינויים גדולים בשיטת העבודה של ממשלת מקיניאל. המנהל האזורי נורמן פאול, שביקר לא מכבר בארץ, טען כי נעשה פרסום רב מדי לעובדה כי כל קניה במטבחניח חייבת לקבל את אישורו של מקיניאל. פרסומים אלה גרמו, לדברי פאול, להרגשות אנטי אמריקאיות בכל רחבי העולם. להבא יצומצם מספר הביקורים של אנשי הממשלה האמריקאית במיפעי הפיתוח, כדי לשמור את הרושם כי פעולת הפיתוח הישראלית נעשית תחת פיקוח אמריקאי.

• יתכן כי בקרוב תיבצר הממשלה יומן קודנוע רשמי. היא סבורה כי החברות הקיימות נכשלו, דנה עם הסוכנות על הקמת חברת הסדרה חדשה לצרכי הארץ והפורה. הציד לחברה יתקבל מן האמריקאים במסגרת טעיף 4, ומתנהל משא ומתן להבאת במאי הסרטים היהודים המפורסם אדוארד דימיטרייב, שנתבקש לנהל את החברה משך שנתיים.

• צפה לסילוקו של גרי בית הלוי וכן מאמן מקומי אחר מתפקידו המאמן של נבחרת הכדורגל הלאומית. ההתאחדות לכדורגל הקציבה 6000 ל"י להבאת מאמן זר, שהיה כנראה אוסטרי או יוגוסלבי וללא יהודי, יחזיק את התככים המפלגתיים בין האגודות.

• היכון לפעילות מוגברת של הצאות הספרים, ובמיוחד במדור ספרי הילדים, אם אמנם יועזה שער הדולאר לגבי ייבוא ספרים מארצות הברית. האמריקאים מתנגדים בתוקף לתכנית זו, שהאוצר רוצה לבצע תחת לחץ המו"לים, הדורשים במקרה ההפוך להורד את המכס והמסים ממחיר הנייר. אחד הספרים העומדים לעמוד בקרוב במרכז ההתעניינות יהיה ספרו של אלפרד קינסי על ההתנהגות המינית של האשה, העומד להופיע בימים אלה בעברית.

העם

הכל בסדר

קשה היה לתאר רקע קודר יותר לפסח תשי"ד. גרגירי אבק ראדיו-אקטיביים ריחפו מסביב לכדור הארץ. ההענקה קוצצה. הש" לום במרחב היה רחוק יותר מתמיד. המצב הבינלאומי של המדינה היה בכל רע. המל" חמה הציצה מסביב לפינה. אך כל זה גרמה, איך שהוא, רחוק יותר מציאות מצריים עצמה. ביום האירה השמש. בלילה קרצו הכוכבים משמיים בלתי מעוננים. בני המשקים ואורחיהם התקבצו על הדשא לפני חור"האכול. בבתיים בלתי ספורים הת" אספו בני המשפחות, התלוצצו על כוסות היין האדום. אוריה שקטה של רעות מש" פחתית חיממה את הלכבות.

במבצר המבודד, המנוקח והמכותר ששמו ישראל, שרר שלום עמיק ורוגע. יתכן והיה מבוסס על אשליה מסוכנת. אך יתכן גם כי התבסס על המציאות האמיתית, היסודית ביותר — ההרגשה כי החיים ימשכו, יקרה כאשר יקרה, וכי הכל בסדר כל עוד מחזיקים החושים הקושרים משפחה ועם.

מדיניות

העזרה כרגיל

בין צרור המברקים שהגיע באחד מלילות השבוע שעבר לחדר הצופן של משרד החוץ היה מברק בעל חשיבות היוצאת מגדר ה" רגיל. הוא בישר כי במרכז א"ם בניו יורק דנים עתה על הקמת גוף חדש לטיפול בענייני ישראל-ערב. ההצעה להקים גוף זה שייקרא בשם "וועדת הפעולה", ימשש כוועדת משנה של מועצת הבטחון, הועלתה על ידי מעצ" מות המערב, כדי למנוע את שיתוקה של מועצת הבטחון באמצעות החיסול הסובייטי. הצעה זאת היתה בניגוד גמור לאינטרסים של ממשלת ישראל: בכוועדה החדשה תהייה מיוצגות אך ורק ארצות המערב. המערב שו" אף להשכין שלום במרחב, כדי שיוכל להקים בו גוף צבאי איזורי, אגטי סובייטי. אולם אין הוא רוצה לאבד את חינו בעיני הערבים; ואם תצליח הוועדה לתווך בין ישראל ומדי" גות ערב, תהיה ישראל המשלמת העיקרית תמורת השלום — והמחיר יהיה גבוה מאד. העיקר-הרושם. העמדה בה נקטה ממ" שלת ישראל לנוכח הצעת המערב היתה ברור" רה מראש: בדיונים שנערכו בחודר חדרים בירושלים הוחלט להתנגד להקמת הוועדה. אולם כאן נתקוברה בעיה עדינה: כיצד לע" שות זאת מבלי ליצור את הרושם שישראל מתנגדת לשלום? הפעם בא לעזרתה של ישראל גורם שעזר לה, שלא במתכוון, פעמים רבות בעבר — הערבים עצמם. השבוע, לאור הידיעות ש" הגיעו מבירות ערב, היה כבר ברור שמדי" גות ערב מתנגדות להקמת הוועדה, יכשילו את התוכנית בשיתוף פעולה עם הרוסים, יאפשרו לישראל לעמוד מן הצד, להוסיף ו" לטעון שהיא המדינה היחידה במרחב ה" מעוניינת בשלום בכל מחיר.

שידור

שירות שרת

מי שפתח את מקלט הרדיו שלו בערב חג הפסח, היה יכול לשמוע בשידור החדשות של קול ישראל ידיעה על תוכנית למדיניות אמריקאית חדשה במרחב, הנוצעת על ידי קבוצת "אנשי שם". לפי נוסח ההודעה אפשר היה לחשוב שהתוכנית — שהיא, כמובן, פרו-ישראלית — הוצעה לפחות על ידי קבוצת סנאטורים, או חברי הקונגרס האמריקאי, אולם התברר שהיא הוצעה על ידי קבוצת אנשידת ועוד כמה אנשי" בלתי ידועים. ידיעה זאת באה בראש מהדו" רת החדשות, בה בשעה שבעתונות היומיה היתה מופיעה בשלוש שורות, בעמוד האח" רון — אם היתה מופיעה בכלל.

היתה זאת דוגמה אחת מגו רבות לאומיין של החדשות הישראליות המשודרות, מאז עבר משרד ראש הממשלה, אליו משתייך שירות השידור, לידי משה שרת, שהיא במקרה אחראי גם לפעולות משרד החוץ. עורכי החדשות מציינים את מצבה של יש" ראל בזירה הבינלאומית בצבעים חרודים. מבליטים כל ידיעה פרו ישראלית, מבלי שים לב לערכה האובייקטיבי, מבליעים את מאמרי העתונות הגדולים בעולם, המדברים בגנות ישראל.

הגבול הסגור. מצב דומה שורר גם בשטח החדשות המשודרות על יחסי ישראל- ערב. כל הודעה של דובר-הצבא על עזר שנגנב, או יריות שנורו מעבר לגבול, מתו" ארת בהרחבה מרובה. אולם הודעות מדינות" ערב על תקריות שאירעו בשטחיהן, משו" דרות תוך הבלעה והבעת ספק באמיתותן. מצב זה מטיל עבודת-פרך על הישראלים המועטים השואפים לאובייקטיביות. אין הם רוצים כלל לשמוע אם ישראל חתמה, או לא חתמה, על הסכם מסחרי בסך 50 דולאר עם מונטה קארלו. הם רוצים לדעת את האמת לאמיתה — והם נאלצים לכחן את מחוגי המקלטים אל תחנות קהיר, דמשק, רמאלה ותחנות נייטרליות, להשוות את הידיעות המשודרות מהן עם הגירסות היש" ראליות, לעשות ככוחות" עצמם את העבייה הנעשית, בכל ארצות העולם, על ידי עורך" החדשות.

כספים

הלידה והדולר

"איוה יופי של כסף!" קראה זאת וקריאות דומות בקעו מפי עובדי הממשלה שקיבלו את מעטפות המש" חורת שלהם ימים מספר לפני תגיבסת. ואכן, המעטפות הכילו הפעם שטרות כסף חדשים, מרששים ומבריקים. שטרות אלה לא הודפסו זה עתה, הם היו מוטלים במשך זמן רב במחלקת ההי" צאה של הבנק הלאומי לישראל. נמסרו למשרד האוצר רק לפני שבועיים, לאחר ששילם תמורתם בעודפי המטבע הור שצ" טברו אצלו.

הכנסת השטרות החדשים למחזור המטבע הגדילה אותו ב" 10 מיליונים ל"י. לכאורה היתה זאת הודמנות מצויינת לאנשי הבורסה השחורה להעלות את שער הזהב והדולרים מעלה מעלה, אולם הם לא יכלו לנצל הז" דמנות זאת. הסיבה: אלפי התיירים שהגיעו לתג הפסח הביאו אתם שפע של דולארים, והאוגרים הקשנים, שהחליטו לערוך השנה "סדר" כדת וכדון, החלו למכור את מט" בעות הזהב אשר ברשותם. הבורסה הוצפה במטבע זר והתוצאה היתה ברורה מראש: שער הזהב והדולרים ירד במקום לעלות.

המענק

שינוי קטן

"אתרי הברק מופיע הרעם." פתגם עתיק יומין זה נתקיים בשביע" שעבר בישראל. עוד בטרם הספיקה להתי" ייבש הדיו של עזר המהגובה על נאומי המפורסם של עוזר שר החוץ האמריקאי, הגיר ביירו, בקשר ליחסי ישראל-ערב (העולם הזה 860) והנה הופיעה הודעה רשמית שנית על כחנת ארצות הברית להק" טין את המענק לישראל בשנת הכספית הבאה, שהיא למעשה שנת הכספים השו" טפת של מדינת ישראל (שנת הכספים הא" מריקאית מתחילה ב" ליוני, ואילו שנת הכספים הישראלית ב" לאפריל). חצי המענק יינתן לישראל בצורת עודפי-מוון. אמר ביירוד בהודעתו על קיצוץ המענק: "ישראל ניצלה באופן יעיל את המענקים הקודמים. היא ביססה את ארצה מבחינה כלכלית, ואין לה צורך יותר בהענקות." לא ידוע אם ביירוד הסתמך באמרו דב" רים אלה על הודעותיו החוזרות ונשנות של שר-הפיתוח על גילוי עפרות-ברזל עשי" דות, מחצביל נחשות, ובארות נפט. יתכן כי התעמולה הממשלתית, שלא שינעה אור" חים רבים בישראל, שינעה בקלות יתרה את האגשים בושינגטון. עובדה אחת ברורה: ציטוטי מממשלת ישראל יאלצו להכניס שינוי קטן בתקציביהם, לעבר מחדש את כל התוכ" ציות שהיו מבוססות על המענק בן 80 מיליון הדולאר שקיחה ישראל לקבל מארצות הברית.

חינוך

שני מקרים טובים

שעה שליו אשכול חתם על צו הפסקה ל" 540 דונם במערב ירושלים, המיועדים ל" יקריית האוניברסיטה, נפגשו ראשי האוניבר" ניסיה עם ועדת הכספים של הכנסת, גינו מעשה אשכולי אחר: הצעת השתתפות הממ" שלה בתקציב האוניברסיטה בסכום של 1.200.000 ל"י בלבד. נשיא האוניברסיטה, בנימין מור, ויועציו הודוה עם אימרת בי. גלי. אין צנע במדע,

מדוע הפך משיח לקומוניסט?

גם את השייך השני באלף לירות. חייו השלישי ראה שאין מוצא, קרא לכובש: „אמרו לך שזה סוס עבודה, אמרת שזה לא נכון. אמרו לך שזה סוס רכיבה, ושוב אמרת שזה לא נכון. אם כן, קח את אלף הלירות שלי ואל תשאל אותי שאלות!“

ההיקש: יעשו הערבים כאשר יעשו, ממשלת ישראל תפגע בהם.

קוף לסען קוף

בשיא המערכה, הופיעו פתאום ברחו"בות כרוזים מודפסים, חתומים על ידי משוגע העיר. הכרוז קרא לאזרחים להצביע בעד הקומוניסטים, מפני שהאות (אות הרשימה של מקי) היא דאז ה"ראשונה של המלך קוף". מישו פיזר כרוזים אלה לפני המשוגע. הלה התכופף, הרים את הכרוזים, ראה את חתימתו עליהם, החל מוכר אותם במחיר לירה אחת לגליון.

אלא שאיש בנצרת לא צחק באמת מן הקומוניסטים. בני המשפחות האצ"לות יכלו ללעוג לבני האספסוף, שליחי מקי בעיריה החדשה: מורה גימנסיה,

תיים פסקה העבודה במפעל לחלוטין. איש לא הומין עוד את מרצפותיו — אף כי מפעלו הוא אחד הגדולים ביותר בארץ, מצויד במכונות חדישות. תחילה לא הבין את אשר קרה. לקו"חות יהודיים הופיעו במפעל, ביקשו דוג"מאות ומחירים, יצאו מרוצים. כעבור שבוע קיבל בכל מקרה הודעה שהעסק מבוסס. כשעלה בידו, לבסוף, להוציא את האמת מפי המזמינים, לא הופתע: בכל פעם התנגדה ההסתדרות להבאת מרצפות מנצרת הערבית, דרשה לה"מין ממפעל יהודי הנמצא באזור ה"בניה.

כל חודש מפסיד שאלופי אלף לירות, שכר-דירה ומסים. הוא מוכן כיום למכור את חלקו לסולל-בונה כמעט בכל מחיר, בחמישית הסכום שנוכר לפני שנתיים. אולם סולל-בונה נותנת לו לפרפר. קאראם שלופי לא התפלא על נצחון הקומוניסטים. 50 מפועליו המובטלים, שהיו כולם חברי ברית פועלי ארץ-ישראל המפא"ית, הפכו מזמן לקומוניסטים מושבעים, הוא הדין לגבי כל שאר המפעלים המושבתים בנצרת הגוססת. אף אחד מהם אינו מייצר עוד בש-

הבחירות בנצרת היו, קודם כל, תבוסה מוחצת לכל המדיניות המבולבלת של ממשלת ישראל כלפי המיעוט הערבי. האיש המאפיין מדיניות זו מאין כמו"הו הוא אחמד פאהום בק, בן-דודו של ראש-העיר, גבר גבה-קומה ויפה תו"א. סבו קיבל את תואר-האצולה ה"גבוה מידי התורכים. אחיו נרצח בשנת 1937 בידי כנוסיות המופתי, כנקמה על תמיכת המשפחה באנגלים. אחמד עצמו היה אחד מעשירי נצרת, בעל קבוצת בתים במרכז העיר ואדמות נרחבות ב"עמק יזרעאל.

בימי המלחמה ברח ללבנון, נשאר שם שמונה חודשים. ממשלת ישראל הרשתה לו לחזור. אולם היא לא החזירה את רכו"שו. הוא הפך לאחד מאותם היצורים המוזרים — הנפקדים ה"חלכחים" — אזרחי מדינת-ישראל כחוק הנחשבים ב"כל זאת לנפקדים. גופי בישראל, אך נשמתי איננה כאן", התלוצץ אחמד בק. אלא שאין זה ענין להלצות — לפחות לא לאחמד עצמו. בעל לאשה ואב לששה ילדים קטנים, הנאלץ לשלם לאפוסטרופוס שכר-דירה עבור הדירה שהוא גר בה בביתו שלו. אדמותיו הופקעו, נמסרו ב"חלקם לערבים אחרים. בהסתכלו במדד לחלק-ביתו נתקל מבטו ברכישו — שנלקח ממנו.

9000 איש הגישו בקשות להחזרת רכו"שם העירוני מידי האפוסטרופוס. 700 איש זכו לתשובות חיוביות. האחרים חיים כמו אחמד בק הגאה, המתקיים על תמיכת בני משפחתו ועל שכר-הדירה החשאי שמשלמים לו הדיירים הערביים של רכו"שו המופקע, מתוך רחמנות. הוא משקיע את גאותו ואת יגונו בבקבוקי קוניאק בלתי-ספורים.

אחמד בק פאהום שמח על נצחון הקומוניסטים.

בית-חרושת לקומוניסטים

לא הרחק ממנו, במפעל גדול — וריק

הבונה על יסוד רופף, עושה את עצמו רופף. (אימרה ערבית) *

לא די שהרגתם את המשיח, אתם גם עשיתם אותו לקומוניסט! התלונן בהו"מור מר אחד מראשי העדה, המוסלמית בנצרת, בשיחה עם אורחים עבריים. היה זה סיכום נאה למצב-הרוח שהשתרר ב"עיר מולדתו של ישוע בן-יוסף, למחרת הבחירות הגדולות.

העיר עצמה חזרה והיתה שקטה. כמה ימים לפני כן, בשבת, קראו המוסלמים את הנוער מן הכפרים הסמוכים. יחד עם הנוצרים, ידידים, ריכזו כ-5000 צעירי-יום מוויינים באלות בעיר התחתית, ב"מרכז רובע המסעדות, שעה שהכווח ה"קומוניסטי התרכז בעיר העילית, מבצרו. כל רגע יכלו לפרוץ מאורעות דמים. הם לא פרצו.

למראית עין לא היה נצחון הקומוניסט. טים מוהיר, הם הפסידו אפילו כמה אחוזים, לעומת הבחירות לכנסת השניה. אולם ישנו הבדל עצום בין בחירות ל"עיריה, בה קובעים אינטרסים מקומיים, ובין בחירות לכנסת, בה מכריעות דעות פוליטיות. איש לא פיקפק שאם תיערכנה מחר בחירות לכנסת השלישית, תהיה נצרת, בירת הישוב הערבי בישראל, בע"ל רוב קומוניסטי מובהק.

הפלא הגדול הוא שבמצב זה נערכו בחירות בכלל. העיריה הקודמת, שנב"חרה עוד בימי האנגלים, שלטה במצב. איש לא דרש בחירות — מלבד הקומוניסטים. ראש-העיר עצמו, שידע את ה"מצב, התנגד להן בתוקף. מי שיכנע את הממשלה לערכן?

בעיני מוסלמים ונוצרים כאחד, השטן במחזה הוא תבר-הכנסת סייף אל-דין זועבי, איש מפא"י. הוא רוצה להכניס את כל העולם לתוך גירה ולשבת על פיה! הכריז אחד מנאמניו של ראש-העיר הקודם, הוא ידע מה הוא מדבר: זועבי הוא שרצה בבחירות, כדי לקע-

זוהי, משפחה טיפונית, הבעל מחוסר-עבודה מזה חודשים, המפעל בו עבד מוחסר על-ידי היהודים הוא לא קרא מימיו את מארכס. אולם הוא שמע כן הקומוניסטים מבטיחים להם ועבודה, וזהו כל אשר הוא רוצה — מלבד בטול היתרי-התנועה.

...ומה שאינו תלוי בו

דור, בעל בית-מרקחת, פקיד, צבעי, פו"על. אולם ששה אלה מייצגים לא רק את הגוש המלוכד היחיד בקרב 15 הנבח"רים, גוש שבלעדיו קשה — ואולי בלתי-אפשרי בכלל — לבחור בראש-עיר. הם מייצגים גם את המפלגה היחידה ה"קיימת כיום ברחוב הערבי בישראל.

ביד החזקה

אין ספק שרק בדרך אחת אפשר היה לצמצם את השפעת מקי: על-ידי הק"מת מפלגה ערבית אמיתית, שתהיה נא"מנה למדינה, תילחם בחריפות למען זכו"יות המיעוט, תהיה מורכבת מאנשים יש"רים. אולם אין כמעט ערבי המאמין באפשרות זו. דעת-הרוב: אם יקום ערבי וייוזם מבצע כזה, תרד עליו היד החזקה של הממשלה. בעיני אנשים שכל פרנסתם תלויה בהיתרי-התנועה של המו"של הצבאי, ושכל רכושם בידי האפוסטרופוס על רכוש הנפקדים, זהו שיקול נכבד מאד.

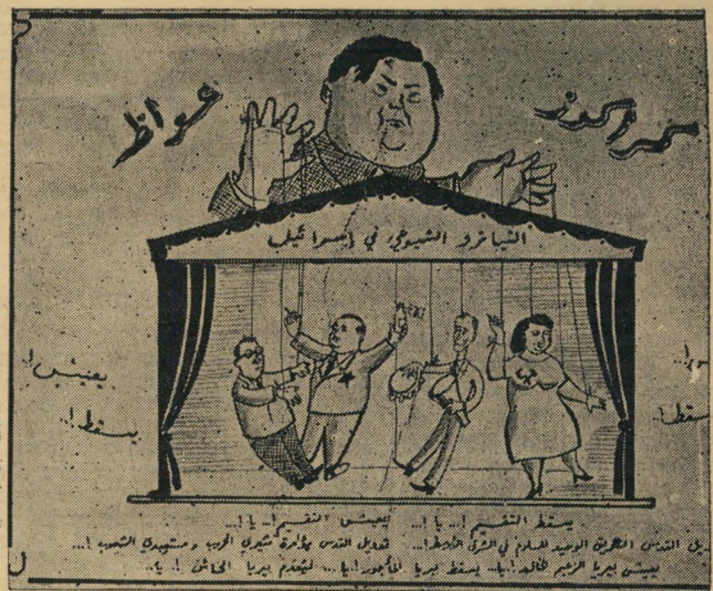
ללא התפתחות זו, פועלת ממשלת יש"ראל במישרין לטובת המפלגה הקומוניסטית הישראלית. שיתוף-הפעולה בין שני הגורמים מושלם. אם הבחירה היא בין קומוניסט לבין קידילינג-בוזחים רוב תושבי נצרת במשיח האדום.

ביל השוק העברי. רק השוק הערבי ה"מצומצם מספק עבודה לבית-חרושת ערבי.

מוטב למות בכדור...

איש בנצרת אינו מבין מדוע מחזירה הממשלה ערבים מחוץ-לארץ ומרעיבה אותם, או מדוע קונה סולל-בונה חצי מפעל ומשבייתה את כולו. אולם כל ערבי מרגיש כי יש כוונה אחת למצו"שלה: להמאס את החיים על הערבים. "היחס אלינו גרוע יותר מן היחס אל המא"מא בקניה", קרא בהתרגשות נכ"בד מוסלמי חשוב, שאינו נרתע מלגלות כי בעבר לחם נגד האנגלים בראש מורם, מפני שהיו פולשים וריים, אך קיבל את מרות המדינה, מפני שהיא מרות מקו"מית. "האנגלים תופסים את איש המא"מא והורגים אותו במקום. אך אותי הור"גים עשר פעמים ביום. מוטב לי למות בכדור מאשר יאשימוני פעם שאני בוגד ופעם שאני רוצח ופעם שאני מרגל..." נכבד אחר, מתוך יותר, סיפר משל ערבי: מעשה בכובש שכבש עיר, קרא לשלושה השייכים החשובים והצביע על סוס. "האם זה סוס עבודה או סוס-רכי"בה? תבד לדעת.

השייך הראשון הסתכל, החליט: "סוס" עבודה הוא! אך הכובש פסל את תשו"בתו, קנס אותו בתשלום אלף לירות. בראות זאת השייך השני, מיהר ל"הכריז: "יה-סידי, זהו-סוס-רפיכה!" אולם הכובש פסל גם תשובה זו, קנס

מה שתלוי במאלנקוב...

ההסתדרות היהודיים. הוא מראה ארבעה ממועדי מקי בנצרת ורוקדים לפי פקודת מאלנקוב. השפעת הכרוזים היתה אפסית. מאלנקוב רחוק מנצרת ואילו הקיפוח קרוב.

— למרצפות, ישב חברו, קאראם שאלו"פי, צעיר בן 30, רחב-מידות. סיפורו היה מחר עוד יותר.

מפעל המרצפות העסיק בימי המנדט 50 פועלים נצרתיים. סיפק את סחורתו לכל רחבי-הארץ. מחיפה עד עמאן. אחרי הקמת המדינה ירדו העסקים. שאלופי סבר כי דאי להעביר חלק ממפעלו ל"יד סולל-בונה. עבור 50% שילמה ה"חברה ההסתדרותית כ-5000 ל"י. עבור 50% הנותרים היתה מוכנה לשלם מי עשר — 50 אלף לירות. אולם שאלופי שמר על חציו.

אם קיחה שאלופי כי התמרון ישנה את המצב הטובה, טעה מרות. לפני כשנ-

קע את שלטונה של משפחת ראש-העיר. עד אז היתה חלוקה ביטלמנית: מש"פת פאהום, העשירה ביותר בנצרת, של"טה בעיריה, ואילו משפחת זועבי, ה"עשירה סחורה, שלטה בכנסת. אולם מאז נטש סייף אל-דין את אשתו, בת משפחת פאהום, שילדה לו רק בנות, כדי לשאת אשה שניה (ממנה קיווה לבנים) התחדדו היחסים. הבחירות נועדו להשמיט את הקרקע מתחת לפאהומים. כך התפלגה החזית האנטי-קומוניסטית.

אחמד בק שמח

אולם הריב בין הפאהומים והזועביים אינו אלא חלק קטן מן התמונה הכללית.

(המשך מעמוד 6)

תבעו השתתפות ממשלתית של 2,750,000 ל"י והענקת הלוואה של 1.5 מיליון ל"י לכיסוי גרעון האוניברסיטה.

כח"י הועדה הרגילים למיליונים לא נבהלו מהתביעות, יציעו, כנראה, הקצבה של כמה מאות אלפים לירות נוספות. בינתיים החליטו לטפל בסכומים יותר קטנים, הזכירו למזר כי הגיעה השעה להעלות את שכר הלימוד באוניברסיטה (100 ל"י לשנה), הנופל בהרבה מזה של הטכניון, שלא לדבר על שכר הלימוד בכתי"ה הספר התיכוניים (250 ל"י ויותר ל"שנה).

תנאי אמריקאי. בכך לא הגיעו בעיני תיה הכספיות של האוניברסיטה לקצו. היא נתקלת יום-יום במחסור הכספים המציק כש"היא מנסה להרחיב את שש הפקולטות, לש"כור מורים מעולים מחוץ לארץ במשכורות לא מעולות כלל. אולם השבוע בא המקרה הטוב לעזרת האוניברסיטה ו"3000 תלמידיה. היתה זאת הופעתו של רוקח אמריקאי עשיר, שכנס את מועצת הסתדרות הרוק חים, הודיע כי הוא תורם את מחצית הסכום הדרוש להפעלת המחלקה לרוקחות בתנאי שהקקי ישראל יתנו את המחצית השנייה. בעוד הרוקחים מממנים את התנאי הא"מריקאי ארץ מקרה טוב שני, הפעם לשליחי האוניברסיטה בחוץ לארץ: הם הצליחו לשכור לאוניברסיטה שני מלומדים יהודיים, בעלי שם עולמי. שני המלומדים שהסתפקו במשכורת האוניברסיטה העברית לא נרתעו מזעירותה.

המשק

אר תותק

מעולם לא היתה בארץ דוגמה כה חותכת לתועלת אשר בהתחרות חופשית, כמו ה"חיותם של המפעלים ליצור שלגונים על פרוטותיו — ולשוננו — של חובב"הלקיקה הישראלי.

התחרות זאת הגיעה לשיאה בקיץ שעבר, כאשר הכריז מפעל השלגונים ארטיק על "תחרות ענק, עם פרסים יקרים ביותר. אפשר היה לצפות כי קרטיב, המפעל החריש, שקם כמתחרה לארטיק, יארגן תחרות דומה, ינהל מסע פרסומית לפי מיטב המסורת האמריקאית. בינתיים יצאו לשוק שלגונים וולים יותר, השתפרה התוצרת בשני המפעלים, לשמחתו הרבה של הקהל.

אולם בשיא ההתחרות התערבה ממשלת ישראל, הפעילה ספיף מיושן של החוק, השתמשה במשטרה בצורה חסרת-תקדים, כדי לחבל באופן מכריע בייצור ארטיק. כתב או משה סנה: "מטרת הממשלה היא לכפות על ארטיק קארטל".

מתקווה לאכזבה. החורף הקפיא את ייצור השלגונים הקפוא גם בלאו הכי. אולם חובב"ה שלגונים הוסיפו להשתעשע בתקות מתוקות. הם קיוו שההתחרות תימשך על "אח"כ, לתועלתם, זכרו היטב את אשר אמר נציג ארטיק לעתונאים: "אם המפעל המתחרה יצר שלגונים ממים, אנו ניצרים מחלב. אם ייצרם מחלב, אנו נוסיף שמנה".

אות קיין

אם הוא יוריד את המחיר ל"60 פרוטה, אנו נוריד אותו ל"50 פרוטה".

אולם בשבוע שעבר התברר שהתקוות היו שבירות לא פחות מן המקלות התחובים בשלגונים: משה סנה צדק, הלחץ הממשלתי עשה את שלו. מפעלי קרטיב וארטיק ה"אחד, חיסלו כל התחרות, הפכו למפעל מונופוליסטי אחד גדול.

עולים

עגלגל וחלק

(ראה שער)

התזמורת השמימה ממבו סוער. על רחבת הרקודים של מלון פארק התנועעו הזוגות במקצב המלהיב. ביניהם התבלט זוג גבה קומה, בעל הבעת פנים של שביעות רצון, לה, בכל אופן, היו כל הסיבות לכך. כי באותו ערב נבחרה רחל לוי למלכת הנשף המסורתי של עולי-בולגריה, אליו הם באים ברצון, מעלים זכר מאורעות "ימים-עברו. רחל הגיעה ארצה בשנת 1948 מבולגריה, באחד המשלוחים בני אלפי עולים, שנתקבלו בסבר פנים יפות על ידי התושבים הוותיקים תורות לדעה שהם. יהודי-בולגריה, מאחדים בתוכם את התכונות הטובות של יהודי המזרח והמערב גם יחד.

העליה מארץ המשטר הקומוניסטי החלה עוד בשנת 1946, אחרי משא ומתן שנהל דוד בן-גוריון בשעת ביקורו שם. הממשלה הבולגרית שמחה להיפטר מהיהודים, שעסקו לרוב במסחר, ולא היו מסוגלים, לדעתה, לע"בדה פרוודקטיבית בחקלאות ובתעשייה.

גם אני רציתי. מדוע עלתה רחל ליש"ראל? "כולם עלו, גם אני רציתי" עונה היא ב"ל" המעוגלת המאפיינת את בני ארץ מוצאה. תשובה אחרת היא בודאי עונים חלוצי-בולגריה תניני מכבי, אשר הופיעו בארץ לפני כ"30 שנה, הקימו את בית חנו, התישבו בהר"טוב. היה זה גל העליה הר"ציני הראשון מאותה ארץ.

קדם לו גל קטן יותר, שנענה לקריאותיו של הבארון רוטשילד בעתונות הבולגרית בשנת 1900, התישב בצפת, פתח תקוה ויב"ינאל. אך העניינים לא היו תמיד עגלגלים. ביבניאל, למשל, הרגו פעם המתישבים אחד מהשוודים הערבים שפשטו בסביבה, וה"מושל התורכי רמז להם, "להתנדה" מהמקום, מחשש נקמת-דם. כמה משפחות חזרו לבולגריה.

מלחמת העולם הראשונה מצאה את יהודי בולגריה מבוססים היטב. מספר בעלי המק"ציעות היה רב, הצבא הבולגרי הכיל מספר גדול של יהודים. אך בולגריה עצמה הצטרפה לצד הלא-נכון: המחנה הגרמני.

היהודים שלא נזקקו כלל במלחמה זאת, היו אופייניים לכלל יהדות הגולה באותה תקופה ולאחריה, שהחזיקה בדעתו של חוני"המעגל: אין לזוז מהמעגל עד אשר טיפות גשם אינם מטפטפות.

הטיפות הראשונות החלו ליפול אחרי עליית הנאצים לשלטון בגרמניה. תנועת פאשיסטית החלל צצות בבולגריה כפס"ריות לאחר הגשם. חוקי"גוע הוצאו כסי"

טונות.

המעגל הושלם. הפעם לא היו היהודים רצויים כחיילים. המעגל הצבאי הושלם על ידי בולגריה וגרמניה, שעשו שוב יד אחת. לעומת שאר ארצות הכיבוש הגרמניות, בהן השמידו הגרמנים עצמם את האוי"לוסיה היהודית, סמכו הם במקרה זה על בעלי-ביתם הבולגרים. אלה בראשות מלכם ** אוהב היהודים לא מיהרו לעסיק "במלאכת הקודש", גרשו תחילה את היהו"

ד"ר דוד אולסקר

"אני מתחתן מחר"

דים, כולל 25000 יהודי סופיה לערי-שדה ולמחנות עבודה. מלבד זאת היתה כל רכבת חשובה להתקדמות הגרמנית לתוך רוסיה יותר מאשר הובלת "היהודנים" למחנות השמדה. כאשר היו כבר תוכניות ההשמדה מוכנות היה כבר מאוחר מדי: גלגל ההצלה סובב אחורה, הסובייטים התקדמו, כבשו את בולגריה.

מאז הגיעו לישראל 45000 מתוך 50000 יהודי בולגריה, הוכיחו שהם בכל זאת פרוודקטיביים: ה"ל" המעוגלת נשמעת לא רק בכתיבימסחר ומסודות"השכלה גבוהים, אלא גם בקיבוצים ומושבים.

דעות

עבודה לבטלה

"...יש לי רצון עז ביותר להמשיך לשרת את המדינה, אך מצפוני אינו מרשה לי ל"קבל משכורת חנימ...". אי לכך דורש הכותב להקים ועדת חקירה שתחקיר בעיית זאת בפרט ובעיות דומות בכלל.

האדם שטוף-היזר, המסרב לקבל כסף תמורת בטלה, הוא דוד אולסקר, המכריז, בשני הדפים של כרוז הסטנסיל המופנה אל שרי-הממשלה וחברי הכנסת, על גלויי שחיתות בשטחים שונים.

דוד הושב הארץ זה 19 שנה. הוא הספיק להיות כבר חבר צ"כ, עבר למפא"י, חזר שוב לצ"כ, שם החליט ללחום להקמת סיעה שתתמך במשך הזמן להסתדרות"עוב דים כללית, "קונפדרציה לאומית שתהווה מש"קל נגדי נגד השמאל הקיצוני."

פיטור ופירור. משהתחיל אולסקר ל"עבד בחטיבת-הפיקוח בשנת 1951, החל ל"הגיש בלקיים ואיסורים במשרד-הקיצוב. "כתוצאה מדרישות לערוך חקירה נשללה מ"מני כל אפשרות של עבודה ובקורת, וחוד"שים רבים התבטלתי (את המשכורת המשכתי לקבל)..."

כשהחליטו סוף סוף לפטרו, לא הועילה לו תעורת התוקרה שקיבל מנציבות שירות המדינה בעד הצעתו, "להנהיג הנחלת כרטיסי ריכוז במסודות סגורים ופתוחים". הוא הגיש

* לפי האגדה הידועה היה חוני המעגל, בסנות בצורת, חג מעגל (מכאן שטו) נעמד בתוכו, ולא היה יוצא ממנו עד דת גשם. ** בוריס השלישי, שטייב לזמן ארוך יירושם של יהודי-סופיה, בירת בולגריה.

ערעור והוחזר לחטיבת סחר-החוף במשרד המסחר והתעשייה, שם, סולקתי מתפקידי והוכנסתי לעבודה בתור מתקן וצוור ל"שליח בארכיון של אותה חטיבה, בה שימש"חי קודם לכן עוזר-למנהל".

אולסקר ראה בזה פחיתות-כבוד לעצמו, סירב לקבל את התפקיד, ומאז התבטאה ל-דבריו, עבודתו בחתימת שמו בפנקס-נוכחות העובדים מידי ביקר.

אך נראה כי בטלנותו של דוד רצויה ל"ממשלה יותר מעבודתו, כי משהועבר לתפ"קיד מבקר באחד מבתי-המכס, לא קיבל, כך הוא כותב, כל הוראות לבצוע תפקידו. בסוף דבריו מעיר אולסקר: "חברי במש-רד המסחר והתעשייה, לחשו לי על אנוי ש"אוכל להצליח במילוי תפקידי, אך ורק אם לא איכפת יהיה לי שיגנבו את כל המדינה."

השבוע התבטל אולסקר שוב: הוא קיבל צו-פיטורין, שניתן, לדעתו, כתוצאה מהפ"צתי-הכרוז. אולם כל זה לא מנע ממנו ל-אוג גם לחייזר הפרטיים. כאשר נתבקש הוא לפרט את השקפותיו, ענה בשלוחה: "מצט"ער מאד, אין לי זמן: מחר אני מתחתן."

מיעוטים

מעתה הדמים

לפני כחמישה חודשים, בשעות שלפני הצהריים, נמצא סעיז מוחמד עבדאללה מו"חמד צאלח מכפר סכני, בגליל המרכזי, מו"טל בלי רוח חיים במערה מרחק 4 ק"מ מ"כפרו כשדם קרוש מכסה שש דקירות-סכין בכל חקי-גופו.

לאחר חקירה קצרה נעצר אחד ממוחמד טהה אבו ראיה (23), מכיון שקרוב לזמן מעצרו נראה נגש מאד, מסר את מכנסיו המוכתמים בדם לכביסה לדודתו, ורחץ היטב את ידיו כשפגיון מודקר לצידו.

סעיז המנוח אירש לו את חדיגה, אחותו התנית של אחמד, שנחיים קודם לכן, ב"מסיכות שהשאירו רוגו בקרב בני משפחתה. הוא נתפס בקלקלתו עם הנערה והיה עליו לשלם 200 ל"י דמי "גילוי עריות". כמו-כן, כדי להציל את כבוד המשפחה ביקש סעיז את ידה בהוסיפו עוד 200 ל"י כמזהר; או"לם שטר האירושין הנהוג לא נערך.

הוא נפל. ביום בו נמצאה הגופה יצאה חדיגה עם אמה החורגת לקטוף עלי-טבק, בהיותן עוסקות בקטיף הופיע סעיז, סחב את הנערה בכוח למערה סמוכה, איים עליה בסכינו, דרש ממנה כי תסע עמו ללבנון, אחר הפילה ארצה ואנסה. האם, אם מחוץ טפשות או מתוך פחד נמלטה משם והלאה.

במקרה הזדמן למקום אחמד, הוא שמע את צעקות אחותו האהובה, רץ למערה, תפס את סעיז בשעת המעשה. "נגנזתי עד ל"אמה" מספר אחמד, הנחתתי מכה על ראשו, אך הוא דיוק עלי עם סכינו; חו"צאתיה מידו, והוא ניסה לחנקני; דקרתי אותו והוא נפל..." חדיגה, שספגה גם היא מכה בראשה, ברחה מהמקום.

מכיון שאחמד הוציא ללא קושי את הסכין מידי סעיז, החליט השופט שאחמד היה מחזק לכלל סכנה, ויכול היה לעשות כאחורו ו"להסתלק. הוא לא עשה את אשר עשה ל"הגנתו. על כן מצא אותו השופט חייב בהר"גה, דן אותו לשנה וחצי מאסר מיום מעצרו.

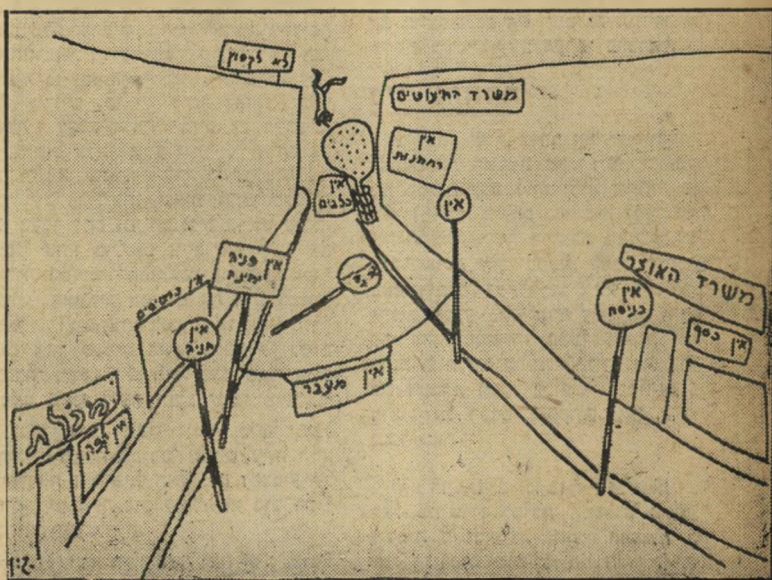
הגדר היתה נאוכה

בשבוע שעבר קיבל רפאל לוי, קציין המיעוטים של מחוז ירושלים, קריאה טל"פונית משער מנדלבאום. הוא נתבקש להופיע לשם מיד, לקבל אזרחית ישראלית שהוחזרה על ידי שלטונות ירדן.

בשטח המקור, בקרבת המחסומים האנטי-טנקים, ניצבה ערביה צעירה, לבושה בחי"דור, היא היתה מוכרת ללוי: הוא קיבל את פניה לפני חצי שנה, כאשר החזירו אותה הירדנים לישראל בפעם הראשונה.

אידה עזו לא יכלה להסתגל לחיים ביש"ראל. היא היתה ניצריה והתגעגעה לירושלים העתיקה, בה נולדה. כל עוד היתה היא נשואה לערבי המוסלמי מוסא עליאן מבי"צפאפה, לא היה מצבה רע. אולם כאשר התגרש ממנה מוסא, הגרישה שאין לה עוד מקום בארץ, פנתה לוועדת-שבת הגשק המעורבת, ביקשה להחזירה לירדן במסגרת איחוד-המשפחות. השלטונות הישראליים לא התנגדו.

שתי קפיצות. גם השלטונות הירדניים לא התנגדו, אולם הם גם לא חשבו לנצל"

העיקר שיהיה מר

אומץ לב אזרחי

תמיד נופלים האמיצים, הסתורים. אלה שהם משכמם ומעלה מכולם. זהו הסיפור על אחד אמיץ. טהור, משכמו ומעלה מכולנו. שמו היה אברהם, והוא היה מנהיג. כשנתנו לו את המכונית השניה התריע: זהו כובד! ונתן את המכונית לבנו הקטן. בנו דרס שני תחלים ואברהם שפך דמעות כמים. כאשר המפלגה בנתה בחצרות בית בן חמש עשרה קומות, התקומם אברהם והקים סערה במפלגה. "ארבע עשרה קומות זה די והותר", אמר, "מרעו הפאר והכובד הזה?" עד היום מהדהדים במפלגה הדיו הויכוח הנוקב. אמנם העובדה היא שאברהם ניצח, אבל כמה דם ובריאות זה עלה לו?

וכשהוא התחיל לקבל חפסיות של סיגרים במתנה מכל רחבי העולם, אז לבו התחמק בקרביו והוא אמר: כל החלומות מתגדלים כמו עשן. ותרם כמה סיגרים למעבדות. הוא עישן המון עד שלבו התחמק באמת והוא מת מהתחממות הלב. היה זה האציל שבכולם, היה זה נבר.

לתיקון המצב בנבולות

כל ילד במדינה הזאת מבין שככה המצב לא יכול להמשיך. או ש או ש או ש. אז יש לי כמה הצעות. ואולי מן הראוי שמוסדותינו המוסמכים יתנו עליהן את דעתם. קודם כל — הנבול מוכרח להגיע עד הירדן. אז אני מציע להטות את מימי הירדן עד הנבול.

שנית — לנטוע לכל אורך הנבול רצועת דשא ברוחב של 5 מטר, ולתלות שלטים: לא לדרוך על הדשא. ומאחורי הדשא למתוח מסגרות. אני רוצה לראות מי יוכל להסתגל שם. ואם כל זה לא יעזור — אז לקחת את הנבול המחורבן הזה ולהשליך אותו לים. אני בכל אופן את שלי עשיתי

הסוד של ישראל

האוצר הכי גדול שיש לנו — ואנשים עוד לא העריכו את זה מספיק — זה החומר האנושי, כח אדם.

כל אדם מכיל — כך קראתי בדבר — שני בקבוקים שמן. פחם ל-9000 עפרונות. וזאת ל-2200 נפרורים. ומי יודע כמה טבק לסניגרים ברזל בשביל כמה מספרים בריאים. נפרית למלחמה בקרציות כלל. והמון מים.

ועכשיו, אם נשתמש בכל העפרונות בשביל להתנות תכניות לעתיד, ובנפרורים נצית שלחבת, ובמספרים נכנה כהנה וכהנה ובנפרית נשמיר את כל הקרציות על כל הכלבים, אז הכל ילך על שמו, וככה נכנה את הארץ.

של החזרת הנערה למוטב.

פשעים

חטיפה בדמי הלילה

המכונית הכתולה הדורה החליקה לאורך הכביש המאפיל. נעצרה ללא שאון בפתח חנייתו המפוארת של חרשן-הטסטילי. אריה רוזנצויג, בשכונת הלל, רמת-גן. ליד ההגה ישב רוזנצויג עצמו. לצידו ישבו אמיליה פלוהיי, הוגרייה נוצרית כבת 30, תמימה וזהובת שיער, ואחת מחברותיה. פתע נפתחה דלת המכונית ואברהם ואנשים הסתערו על רוזנצויג, סתמו את פיו, גרדו את אמיליה המצווחת למכונית שניה. שחנתה בקרבת-מקום. רוזנצויג היה משותק מתד"ה, אולם הוא הספיק להכיר שניים מן החוטפים: בעלה החוקי של אמיליה, גיזה באלוק, ועורך-הדין אלכסנדר סלומון. המשטרה פעלה במהירות. 24 שעות לאחר החטיפה (שאירעה בליל חמישי שעבר), נמצאה אמיליה בבית-בעלה, בבתי-ים, הוח"ז והא אל בנה, דוד בן ה-7, שחיכה לה בחולית-רוזנצויג; ו-12 שעות לאחר מכן הופגשו כל הצדדים המעורבים בחטיפה במסגרת רמת-גן.

האחות לימרה פניגוריה. אחת המ"עורבות בפרשה, אחות קופת-חולים בשם טובה, אשר לביתה בנתניה הובאה אמיליה בליל-החטיפה, העידה במשטרה, ניסתה ללמד סניגוריה על החטיפה, טענה: אמיליה, שהובאה על ידי באלוק מהזוגריה, הייתה בוגדת בו בשיטתיות, וכאשר גילה הוא את בגידותיה, ברח אל ידידה העשיר ברמת-גן, שנתן לה חנייה בת 8 חודשים ומכונית מפוארת.

טען לעומת זאת אריה רוזנצויג: הוא הכיר את אמיליה ואת בעלה בתל-אביב, ובאלוק לוהט ממנו סכומי כסף גדולים. במהרה נוכח רוזנצויג לדעת שבאלוק ב"ת עמר באשתי, מכירה אותה לעבדו, שעה שהוא עצמו הולך בטל. הוא החליט לבוא לעזרתה של האשה הסובלת, הציע לחתך לגיזה באלוק על כל חובותיו, בתנאי שהוא יתן לאמיליה גט.

באלוק הסכים, ובי"ו למרץ 1954 חתם, במשרדו של עורך-הדין ארדיטי, על כתב, בו הוא מחתך על כל הזכויות על אשתו ובנו, דוד. שבוע לאחר מכן עברו אמיליה והילד לגור בחנייתו של רוזנצויג ברמת-גן.

טענת המשפחה. אולם כנא אחר הערב בפרשה אלכסנדר סלומון, עורך-הדין של (המשטח בעמוד 12)

תדהר לא איכזב את קוראי-עלילותיו ה"נאמנים."

משפט

רובה טוֹרְטוֹפֶצֶצַת מִיָּמֶן

לא תהיה זאת הפתעה אם בפתיחתו המ"חודשת של המשפט גרינוולד-קסטנר (העולם הזה 845 ואילך), בראשית מאי, יראה הקהל גנרלים של הס"ס עולים אל דוכן העדים, נשבעים לומר את כל האמת: בשבוע שעבר ביקש התובע, אמנון תל, מן השופט בנימין הלוי, לדחות את חידוש-המשפט לשבועיים נוספים, כדי לאפשר לו להביא מחוץ-לארץ עדים רבי-חשיבות. הוא סרב לנקוב בשמות העדים.

איש לא יופתע גם מן העובדה שבהמשך המשפט תנוהל התביעה על-ידי היועץ המש"פטי חיים כהן (העולם הזה 829). חילופים אלה לא סימלו את כשלונו של תל בניהול המשפט. סיבתם הייתה פשוטה: התביעה נכנסה למלחמה מצויית ברובה טוֹרְטוֹ, גילתה לאפתעתה שמטילים עליה פצצות מימן.

משפט גרינוולד-קסטנר הפך עוד ברא"שיתו לפרשה שמשכה את התעניינות העם כולה, כבשה למשך חודשים כותרות גדו"לות בעתונות הישראלית והאירופית. העוב"דה שניהול-התביעה לא הגיע לידיו כהן מוקדם יותר, הוכיחה רק דבר אחד: אלה ששמו את גליון האשמה על הדוכן לא תארו לעצמם שהם מדליקים פתיל שאליו תחבר הסניגוריה פצצה עות'נפץ.

סכסוכים

אנשי ריב

אם במלחמה הקרה שניטשה על אולם ההצגות הקטן בבנין קולנוע מוגרבי ונס"ת, תימה, זמנית, באופן מפתיע בעזרת צו"הפקעה מפקפק מסעם משרד-האוצר, היו התיאטרון הקאמרי ומשפחת מוגרבי את המחנות היריבים, הרי לאחרונה באה המש"טרה והקנתה להם "תכונה" משותפת, האשי"מה את שניהם בחוסר רשיון לשעשועים צבוריים.

המשפט נדחה ל-29 בחודש זה ואת הקאמרי צריך היה לייצג יוסף מילוא. אך כיוון שנודע למשטרה כי מילוא עומד לצאת את הארץ בשליחות משרד-החיי"א, באה הדרישה לעכב את יציאתו.

שופט-השלום יעשיהו הראל הסכים כי התביעה שהוגשה היא פלילית (באחד הש"לבים הוכנו גם פקודות-מעצר), אך סרב לעכב את מילוא בארץ, היות ולא הוכח

כיש דוד תדור על כריכת חוברת משנת 1932 המעריצים לא אוכזבו

כי הוא מתעתד לא לחזור אליה, לאחר שימלא את שליחותו.

בינתיים, באוירה של חשבוניות-ישנים שנשארו מתוחים, אירז מילוא את מוודו"תיו, מתכוון לצאת למסעו, מיד לאחר הצגת-הבכורה של המחזה חשבוניות-חדש.

מושכים

רפואה חלקית

הכמה הפרימיטיבית בצריח-התרבות במר"ז מושב אמונים ליד באר-טובה, היתה מו"רת באור ודורה, עליה נצבו מספר אנשים,

שה. אידה חיכתה עד בוש, ולבסוף, לפנ חצי שנה, דילגה על פני גדר-התחיל הנמוכה של בית צפאפה, פנתה ללכת לבית הוריה בעיר העתיקה. היא לא הגיעה לשם: חיילי הלגיון עצרו אותה, הביאו אותה אל שער מגדלאום העבירו אותה לידיו של רפאל לוי.

אידה לא אמרה נואש. היא שבה ופנתה אל ועדת-שביתת-הנשק, שוב לא קיבלה כל תשובה, שוב דילגה מעל גדר התחיל. אולם הפעם לא פנתה לשוב הביתה, אלא הלכה ישר אל השלטונות הירדניים, ביקשה את עזרתם. הירדנים האשימו אותה בריגול לטובת הציונים, חקרו אותה ארוכות, הש"ליכו אותה לבית-הסוהר, מקום שם ישבה חודשים רבים.

היא ביקשה מן השלטונות לאפשר לה להתראות עם בני משפחתה, אולם מבוקשה ניתן לה רק בזמן האחרון. המשפחה ניסתה להציל אותה, הצליחה לסדר את העברתה לשטח ישראלי.

כך זכתה אידה עזו לשוב ולהיפגש עם רפאל לוי. עתה היא מחכה למשפט חדש, הפעם בבני בית-דין ישראלי, באשמת מגע עם האיירי.

כילוש

טרקטור ושמו קליפס

"מפקד-המשטרה היה במצב רוח רע. עתני-הבוקר קבלו על אולת-ידיה של המש"טרה בקשר לשלוש תעלומות-הרצח האח"רונות שלא נפתרו. הוא הרים את הטלפון, קרא לעזרתו את דוד תדור."

קטעים מעין אלה הופיעו בתכניות בחוב"רת-הבלשות שיצאו לאור בשנות השלושים, סיפרו על מעלליו של הבלש המפורסם.

השבוע נדמה היה כי דעך זוהר הגבורה מסביב לראשו של תדור. עתוני-הערב היו דיעו ש"זקן הבלשים" נפל כפח — רפאי הוציא ממנו 200 ל"י והוא, תדור, פנה לעזרת המשטרה. אפילו שר המשטרה, בכיר שיטרי, לא חסך קריאה טלפונית, הביע תמיהו. קיבל מפי תדור את ההסבר הנכון.

הלוואה קטנה. כשנכנס אליו ברון פרידמן וביקש ממנו הלוואה בת 100 ל"י לתיקון הטרקטור שלו, לא סירב דוד. הוא הכיר את משפחתו זה שלושים שנה. החשד נתעורר כשברון "ביקר" גם אצל בנו, לווה ממנו 60 ל"י.

תדור לא ידע כי אותו ברון שהציג עצמו גם בפס גדליהו הוציא מרמה, שבו"עו מספר קודם לכן — כ-100 כרטיסים לתחרות כדורגל ישראל-יוון מסוכן מסוים. גדליהו ראה, בלי ספק, את המשחק, הסוכן

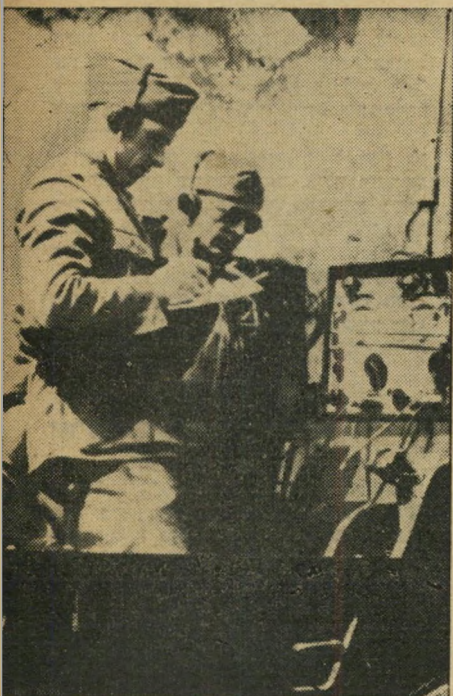
לא ראה את תמורת הכרטיסים.

אך תדור ערך הקירה קצרה, כבמיטב ספוריו הבלשיים, גילה כי ברון-גדליהו רוכב על טרקטור (צודל מיושן למדי) ושמו קליפס.

מכיון ששיער תדור כי המשטרה עסוקה בהרבה מקרים אחרים, חסך לה עבודה נוס"פת, השיג את תמונתו של האיש ורק לאחר מכן פנה למשטרה כדי שזו תחפשו בכתב-המשחק השונים בעיר.

המשטרה לא גילתה עיין את הרמאי, ולעת-עתה לא יוצאת נגדה העתונות למס"צלב בשל כך. אך דבר אחד ברור: דוד

ווארשה 19 באפריל

משרד נידד של הגרמנים מקשר את היחידות הפועלות עם המטה.

המטה

לפי אחת מולוזה הארשים. מעו היה מסר גדורים. סו לוחמים מו ואקדחים. גנרל א ניצח בק ווארשה. ו

מיליון יושביו 15 אלף שבויים. הכוחות. אכזריות הצרים וועם ו קרב זה דומה לסיפור והקלאס ירושלים על ידי טיטוס. אלא שמו לא נשבה: הוא נפל בשלבי האחר

פניהם אל הקיר, ידיהם מורמות. מאחור. אך ליבם שקט ושלוו.

שבויים

בבוקר ה־18 לינואר 1943 פשטו הגרמנים על פני הגטו, התדפקו על הדלתות ונכנסו לבתים. הם לא ציפו להתנגדות: הם התרגלו לראות את היהודים הולכים לקראת מותם בשלווה — תוך השלמה עם גורלם. הם התרגלו לראות את עצמם כרוצחים ואת היהודים כנוצחים. הכל נראה להם פשוט ומובן מאליה.

אולם הפעם חיקתה להם הפתעה. בעלותם במדרגות קיבל את סניהם מטה של אש רובים ואקדוחים. הם נסוגו בהשארם מאחוריהם הרגלים, פצועים, נשק ותחמושת. הפעולה נמשכה ארבעה ימים. היא עלתה לגרמנים ב־50 הרגלים, מספר כפול של פצועים. הם לא הרגישו את עצמם בטוחים בבניינים הגדולים והאפלים, המלאים אויבים סמויים מן העין, שהסתערו עליהם במפתיע. המצב הצריך פעולה נרחבת יותר. בינתיים נפסקה פעולת הגירוש. המורדים נחלו נצחון ראשון.

הימלר גילה התאפקות

מפקדת הואפן ס.ס. חלקה על דע"תה של מפקדת הגסטאפו בקשר לאופן חיסולו של גטו ווארשה. גנרל אירגן שטרופ, מפקד הס.ס., ראה בכשלון חי"ל ליו עלבון לצבא הגרמני כולו, דרש פע"ל לה צבאית מידית, שתמחה את הגטו מעל פני האדמה.

מפקדי הגסטאפו היו נרגזים לא פחות, אולם היינריך הימלר גילד התאפקות: הוא ידע שאם ימרו יושבי הגטו, עלו"ל לה המרידה להתפשט גם אל הפולנים ו"שאר העמים הנחונים לכיבוש גרמני. דבר זה היה בלתי רצוי — ביחוד לנוכח מצ"בה החמור של גרמניה בחזית המזרחית. הימלר ידע כיצד לנהוג ביהודים: "ע"ל לנו לפתותם ללכת אל מחנות המוות ב"שקט, ממש כשם שהלכו אחיהם בהונ"גריה ובמקומות אחרים. נבטיח להם כמה וכמה דברים. הם נכונים להאמין לכל הבטחה." שטרופ לא היה מרוצה, אבל הימלר טפח על כתפיו, איתל לו הצל"חות אחרות, בחזית נכבדה יותר.

ההפוגה נמשכה שלושה חודשים. ה"תעשיין הגרמני, טבנס, שנעזר במשתפי"פעולה יהודיים, התאמץ לפורר את אח"דות היהודים, להמריצם שלא לשעות ל"אזהרות האירגון. הימלר עצמו החל מת"עניין בגורלם של יהודי הגטו, והימלר הבטיח לו שהגטו יחוסל ביום הולדתו, ה־19 לאפריל — היום בו חל, תוך צרוף מקרים מזו, גם ערב חג"הפסח.

מאמציו של טבנס נסתיימו בכשלון. היהודים בטחו באירגון הלוחם. התכוננו למאבק אחרון. מנהרות נחצבו מתחת לבתים, מסדרונות בוצרו, עליות גג"פ"כו לנקודות תצפית. הימים חלפו, אך דבר לא אירע.

דומה היה כי הגרמנים שכחו את יושבי הגטו. הם עבדו כרגיל, במפעלים הגרמניים, חיו מתוך תקווה. ימי החג הלכו וקרבו, והם החלו להתכונן לסדר.

המחנה שלא ניתנה

ב־18 באפריל 1943 קיבל גנרל אירגן שטרופ, מפקד הס.ס., באיור ווארשה, פקודה קצרה מהימלר: "מחר יחוסל גטו ווארשה. זוהי מתנתי ליום הולדתו של הפיהרר. הייל היטלר!"

שטרופ היה מרוצה. הוא היה רוצה לעמוד בראש הפעולה, אך הוא חשש להראות לקציניו שהוא מיחס לה חשיבות יתרה. הוא מינה כמפקד המבצע את סטאנדארטפירר זאמרן פון פראנקאנק, נתן לו הוראות קצרות וחזות"כות: יש לסיים את המבצע בשקט האפשרי ובמהירות האפשרית.

הלילה רד. יחידות הס.ס. חזרו לגטו דרך ז'לזנייה וזרוטה (שער הברזל) ורוחו ז'לזנאיה, תפסו את שטח ההפקה, הסמוך לגטו המרכזי. החיילים נצטוו להשאר במקומותיהם, לשמור על השקט. הם ישבו והקשיבו לצלילים המוזרים של ההגדה שבקעו מחלונות הבתים שממול. ההתקפה החלה עם שחר. הגדודים הגרמניים, שנתמכו על ידי שני טנקים, נכנסו לכבוש את מרכז הגטו בתנועת מלקחיים. גדוד אחד הסתער על רחוב מאלה; השני — על הרחוב המקביל, רחוב דיקאיה.

התוקפים נחלו כשלון חרוץ. עוד בהתחלת רחוב מאלה ספג הטאנק תריסר בקבוקי מולוטוב, החל בוער כערימת חציר. הגדוד הגרמני נחשף לאש"הרובים, שניתכה עליו מן הגגות, נסוג, חסם את דרכו של הגדוד השני, שנסוג מרחוב דיקאיה, מקום שם נתקל בהתקפת"נגד של המורדים. גנרל אירגן שטרופ ישב באמבטיה חמה במטה הראשי שלו. האוין בהגאה לשאון המרוחק של היריות וההתפוצצויות. פתע נשמעה נקישת דלת ולפניו הופיע סטאנדארטפירר זאמרן פון פראנקאנק. הוא היה חיוור (המשך בעמוד 17)

הרחובות היו ריקים מאדם השערים הכבדים של בתי הקומה היו סגורים על מנעול וברדח. התריסים היו מוגפים. גטו ווארשה נראה ריק וחסר חיים. רק מדי פעם בפעם היו קבוצות אנשים לופיעות פה ושם, מדובקות כרוכים על הכתלים, ומכוניות צבאיות מצוידות ברמקולים היו חולפות ברחובות השטופים שמש. היה זה בראשית האביב של שנת 1943.

שאונם הצורם של הרמקולים הבקיע מבעד לשערים, לחלונות ולקירות. היהודים הקשיבו רב קשב. לא היתה זאת הודעה מטעם הצבא הגרמני, או הגסטאפו. היתה זו קריאה ששודרה בשמו של התעשיין הגרמני הנודע, ואלטר צור טבנס, בעל מפעלי המדים הענקיים, ששכנו ב"איי העבודה", של גטו ווארשה. העסיקו אלפי יהודים, דחו על ידי כך את גירושם למחנות ההשמדה.

היהודים הקשיבו רב קשב: גטו ווארשה יחוסל. מפעלי טבנס בפניאטוב וטראבניק הקימו שני מחנות עבודה גדולים, שיקלטו את יהודי ווארשה, יאפשרו למסור את הגטו לידי הפולנים. היהודים שישוכנו מחנות אלה יקבלו אוטונומיה מתקבלת על הדעת, אדמיניסטרציה משלהם בתי ספר ויחידות מילואי לפיקוח גרמני רק להלכה.

היהודים הקשיבו ורצו להאמין. זה נראה כמפנה לטובה. הקרב על סטלינגרד נסתיים. המחנות הגרמניים החלו נסוגים לאורך כל החזית הרוסית. אף בין חומות הגטו נסתנה שמועה מעורפלת שהחזית השנייה עומדת להיפתח. מובן מאליו שהגרמנים לא יעזו לשלוח עתה יהודים לתאי הגזאים. הם יהיו זקוקים לאלבנים.

חלונות רבים נפתחו, בריחי השערים הוחזו, אנשים הופיעו ברחובות. ופתע באה האזהרה. אירגון יהודי ירוש (א"י"ל) הודיע לשוכני הגטו: "אל תאמינו לגרמנים. זוהי מזימה. הש"ארו בבתיכם. הצטיידו בנשק. ירו בגר"מנים, אם יבואו לקחתכם!"

המחלוקת נשכחה

האירגון הזהיר אותם שאם הם יפלו בפח הטמון להם על ידי הגרמנים, יהיה גורלם דומה לזה של 300 אלף היהודים שנשלחו לתאי הגזאים של טרבליאנקה מתחנת הרכבת הווארשאית, בקיץ הקודם, כאשר פתחו הגרמנים בשלב הראשון של מבצע "חיסול גטו ווארשה".

באותו קיץ רב"דמים נוסד גם האירגון. בראשית לא היתה זאת אלא קבוצת לוח"מים קטנה, מצוידת בחמישה אקדוחים, מנוהלת על ידי צעיר צנום וגבה קומה בשם מרדכי אנילביץ. הלוחמים התנגדו לפעולות הגירוש, המיתו גרמנים, פרקו מהם את נשקם.

במהרה הצטרפו אליהם קבוצות אחרות. המחלוקת המפלגתית נשכחה, והכל נחלצו לפעולות המחתרת: החלוצ, דורו, השומר הצעיר, עקיבא, אנשי הבונד, ה"קומוניסטים, הציונים הכלליים, הנוער הציוני, גורדוניה ופועלי ציון שמאל.

הרוויזיוניסטים בוששו להצטרף לקר"אליציה הלוחמת, פעלו תחילה באופן נפרד, דרשו מרד מיד, כל עוד יש מה להציל. אולם שתי הפלוגות שלהם לא יכלו להתחק מעמד ללא תמיכת ה"פלוגות של האירגון הלוחם. הם הצטרפו למטה הכללי של הלוחמים, קיבלו לרשו"תם את הגוש הצפוני-מזרחי של הגטו, תחת פיקוד נפרד של פאול פרגל. מאג"ח יותר הצליחו הם להימלט מן הגטו, אולם הם הוסגרו על ידי מורה דרך פול"ני פאשיסטי; הושמדו כליל בקרב יער נואש עם הגרמנים.

הזהב הפך לפירה

הקמת החזית המאוחדת היתה נצחון גדול בשביל האירגון היהודי הלוחם. או"לם הלוחמים היו רעבים לנשק, וקופתם היתה ריקה. התרומות שהגיעו אליהם היו קטנות ובלתי מספיקות. למולם היו במקום יהודים שהצליחו לשמור על עושרם אפלו תחת שלטון הנאצים. יהודים אלה שיתפו פעולה עם שלטונות הכיבוש, צייתו להם ככלבים מאולפים. האירגון נהג בהם ללא רחם. המסוכנים שבהם נהרגו; הנותרים נאלצו להפריש את חלק הארי של כספם לטובת הלוחמים.

הזהב הפך לפירה. בווארשה נמצאו פולנים רבים ששאנו את הגרמנים וגרמנים רבים שאהבו כסף. כל אלה סיפקו לאירגון אקדוחים, רובים, תת"מקלעים, רימוני יד, מוקשים, פצצות ובקבוקי מולוטוב יוצרו בתוך הגטו עצמו. הם היו פרימיטיביים, אך יעילים ורבי"עוצמה.

קרבות. רק בבתי

באמצע ינואר 1943 התקשרה המחתרת הפולנית עם האירגון, הודיעה לו שהגרמנים מתכננים את השלב השני של מבצע "חיסול גטו ווארשה". מפקדת האירגון נתכנסה חדר נוסף בבניין הענקי, ברחוב ניקה 58, ותיכננה את פעולותיה. הנסיגות הקודמים לימדו את אנשי המפקדה כי בשום פנים אין לנהל קרבות רחוב. הקרבות חייבים להתנהל רק בתוך הבתים — מחדר לחדר.

עוד בראשית פעילותו למד האירגון את לקחם המר של קרבות רחוב. מרדכי אנילביץ וקבוצה בת עשרה לוחמים נכנסו בקרב עם יחידה גרמנית ברחובות הגטו. כל הלוחמים הושמדו — רק מרדכי הצליח להימלט. מצד שני, בכל פעם שהגרמנים היו נכנסים לבתים ונתקלים במארבים, היו הם סובלים אבידות כבדות, מבלי שהיהודים יאבדו איש. היתה זאת טאקטיקה טובה — האירגון דבק בה עד יומו האחרון.

1943

והחיילים חזרו אחריו. המנצחים אהבו להצטלם עם שבוייהם. עינה האדישה של המצלמה קלטה הכל: את הרובים והקסדות הנוצצות שהפכו את הגרמנים ליצורים עליונים, את מבט היאוש בעיני הלוחמת השבוייה.

המפקד צחק

יצחק צוקרמן שמונה למפקד, אחר מות מרדכי אנילביץ, ניצל עם אחרוני הלוחמים.

הלוחם

יום לפני ההתקפה יצא עתון הגטו כרגיל, בירך את קוראיו: "חוגג חגכם במנוחה."

הטעיה

גן שטרופ בלעל גמול ניר מחציית יחס נורים, היה על מסורכי אנילביץ של הקרב.

מאלבומ הפרטי של גנרל הס. ס. ארגן שטרופ. מפקד מבצע חסור הגטו

לאט אט, לבסוף התקדמו הגרמנים ברחובות הגטו, הרטו בפצצות כל נקודה מבוצרת שניצבה בדרכם.

הסוד

נשים נלחמו כתף אל כתף עם הגברים, היו האחרונות להכנע, אף ההפגזה, הרעב וחוסר התמושת והעזרה הראשונה עשו את שלהם.

כניעה

מחכים לטרטור מכונות הירייה. נשים נלחמו על חייהם כארייות.

יעקוב עוב את משרד הרבנות כאדם חופ-
שי. הדירה והילד נשארו בידי מינה.

הוא הבין את הרמז. יעקוב חזר ל-
בארי. עתה, כאשר לא היה עוד מסוכן מב-
חינה פוליטית, נתקבל כמועמד, לא ביוזבו
זמן, ניגש להקמת בית-דפוס. הוא ביקש רק
שהקיבוץ ישלם למינה 30 ל"י לחודש —
דמי כלכלת הילד. שהוטלה עליו על ידי ה-
רבנות.

האויש היה מתוק אך קצר. באחד הער-
בים, כאשר כבר פעל מכש"הדפוס, במ-
לוא הקיסור, קרא יעקוב בגליון "סידורה"
עבודה שמעתה והלאה יהיה עליו לחלוב
את הפרות והמיקוח על הדפוס ימסר לידי
אחד החברים הוותיקים של הקיבוץ. יעקוב
היה מלא זעם: הוא מיהר למוכירות-המשק,
דרש הסבר.

לא היה כל הסבר: נאמר לו רק שאסור
לו לשכוח שהוא רק מועמד. ושם הסידור-
רים אינם מוצאים חן בעיניו, יש לו אפשר-
ות להחליט כרצונו. יעקוב הבין את הרמז.
הוא לא הלך לחלוב את הפרות, חזר לחדרו,
החל אורז את חפציו.

בשבוע שעבר הוזמן יעקוב לתחנת-המש-
טרה בתל-אביב: הוא לא שילם את דמי כל-
ל-הילד מזה שלושה חודשים. הוא היה
מלא שמחה: עתה יאסר לשלושה שבועות
ולא יהיה עליו לשבור את ראשו בחיפושיו
עבודה ומקום-לינה. אולם היתה צפויה לו
אכזבה: קצין המשטרה נתן לו הודמנות נוס-
פת, איפשר לו לצאת לחופשי ולקבל עבודה.

מסיבות

הווי לקול תומים

במרכז משטח מוקף עצי אקליפטוס בערה
מדורה גדולה, ומסביבה הצטופפו אנשים
רבים, אשר מסיים בקעה שירה משולהבת,
מושכת בפראיותה.

על שפוד עב-קוטר, מונח מעל לגחלים
לוחשות, הושלח גוש-בשר אדמדם, בשרו
של תיש שנשחט זה עתה.

לא היה זה קטע מסרט הוליבודי על
פולחן סודי של אנשי המאו-המאו, אלא
חלק מהחי, שהיה עד לפני שנים מספר נחלת
רבים בארץ. גרעין החבורה שנתאספה היה
כורכב מאנשי המחלקה הערבית של הפלמ"ח
לשעבר, אשר לאחר המלחמה התקבצו ויסדו
את חבורת-האש (ראה אנשים) השם נ"י
תן כתוצאה מן ההרגל שהפך לטבע להת-
אסף מסביב למדורה ולספר צ'יזבאטס.

משמעות הרשע. כאשר נשמע השי-
הפלמ"חנים מחפש את הסחר, קיבל הוא כאן
משמעות אחרת לגמרי מו של התקליט
בתוכנית כבששת, למרות נוכחותם של
אנשים רבים בעלי עבר פלמ"חי פחות מובהק,
כמו שושנה דמארי ויגאל מוסנזון.

אופייני הוא לעברם של כל המשתתפים
שבמקום לא נראה אדם אשר סביבו נעו כל
מאורעות הלילה: האינדיבידואליות היא ש-
קבעה כאן את ההצלחה.

משלחה השמש את קרניה הראשונות,
במרו חברי להקת ענבל, שנוכחו במקום,
את שרשרת מחולותיהם לקול-התופים. ה-
נאספים החלו להתפור לכל קצות-הארץ ב-
שמאחוריהם שרידי חיות — עצמות חרי-
כות וגל של אפר — ולסביבה, כעתיד הקריב,
מסיבות רבות אחרות.

הארץ

מיטב האיחולים להולדת הבן ה-
בכור בועז עם בחירת-ליבו (מודעה
בדבר)

ברודיה זלמן, בני ברק.

זוג מבטן ומלידה.

כיצד חידשה ההנקה? (מעריב).
משה פלץ, חיפה.

דרך חשתיים ממקובלים של הדוד
סס.

הצעת תקצוב חדש לפיתוח נשק
אטומי בסך אלף כיליון דולאר (הארץ)
נתן זקס, תל-אביב.

פיליון חלקי, או חרוץ?

(המשך ממעמד 9)

באלוק. הוא טען כי לכתב החיתור העברי
החתום על ידי באלוק אין כל תוקף, היות
והחתום אינו מבין עברית, ניסה להשיג
בשבילו סכומי פיצויים מאמיליה — כלומר
מרונוצווייג. כאשר סרב רונצווייג לשלם,
הגיע, כפי הנראה, סלומון למסקנה שחטיפת
אשה על ידי בעלה אינה עבירה סלילית,
החליט לסייע לבאלוק לקחת את אשתו
מבית-החרשת בכוונה-הנורע.

עורך-הדין טעה בחישוביו: המשטרה
שמה לב רק לעובדת החטיפה, לא לזהותם
של החוטפים. ועתה יושבים סלומון ובאלוק
במצער, מצפים להבאתם לפני שופט-השלום,
אשר תשמש, כנראה, הקדמה למשפט סלילי
שיוגש נגדם.

גניבת האפיקורן

יהודה אשר ליב צעד לאיטו לאורך
רחוב אלנבי שטוף-השמש בתל-אביב, נעץ
במטו באדם המצולק והבלתי מגולה, שהלך
לפניו והכנים באותו רגע משהו לכיס מעילו.

ליב העביר את מבטו לאשה שצעדה בין
שניהם, יותר נכון, לארנק הפתוח שנתלדל
על ידה. הוא צירף פרט לפרט, הסיק את
המסקנה הנכונה, פרץ בקריאה: "תפסו
את הגנב!"

דקות מספר לאחר מכן נתפס יעקוב
("הצללק") לוקסו על ידי סמל-משטרה,
כשהוא משליך צרור-כסף ארצה.

הצעה מעשית. הסמל, הכיס, יהודה
ליב, הנפגעת שרה בכר ובעלה בצרוף,
הצטרפו אל שלושת השוטרים, נכנסו למ-
כונית-השיטור הירוקה, החלו במסירת וגביית
עדויות.

"אמרתי לו," מספר ליב, "שאם הוא
גונב, שיגנוב, לפחות, מאנשים עשירים."
בינתיים הציע לוקסו לאשה לאחר שסיפר
לה את כל תולדות חייו, 10 ל"י בתנאי
שהיא תאמר כי הכסף כעצם נפל מארנקו,
השתתק כשהשוטר הבטיח לו "מנה" הגונה.

משוזה המכונת הובטח ליעקוב מקום
נכבד בפלמנט, שם ישנם הרבה אנשים
עשירים. מסתבר שהפלמנט הוא בית-
הסוהר, שם התכוונו העצורים לליל-הסדר,
המועד הנכון לגניבת האפיקורן.

דרכי חיים

על אהבה ופוליטיקה

יעקוב גרינולד לא היה פוליטיקאי מימיו:
הוא עבד בדפוס של עתון יומי תל-אביבי,
היטיב להכיר את מהותה של הפוליטיקה.
הוא רצה רק להשתכר למחיתו, לאפשר קיום
הזון לאשתו, מינה, ולבנם בן ה-4, אריה.
הוא רצה גם להרגיש קצת נוחות וחמימות
בבית. לאחר שסבל משאגת מכונות-הדפוס
ששה לילות לשבוע, אולם אמילו בליל ששי
לא היה ביכולתו ליהנות מן האושר המשפח-
תי: בערבי ששי היתה מינה משתתפת בא-
סיפות במועדון מקי, משאירה אותו לשי-
מור על הילד. יעקוב מחה, אולם מינה לא
רצתה לשמוע: אסור היה לה להגיע לבעלה,
חסר ההכרה המעמדית, לעמוד בדרכה אל
החופש.

חי-המשפחה היו מתוחים, אבל הם נמש-
כו איך שהוא, עד היום בו פוטר יעקוב מ-
עבודתו, ולא מצא עבודה אחרת. היה עליו
לקבל החלטה מהירה ונמרצת. הוא התעץ
עם מינה, החליט להצטרף לקבוצת בארי.

זיקה במכונות. קיבוץ בארי התכוון
להקים בית דפוס עוד לפני זמן רב. עתה
נמצא האיש המתאים. נציגי המשק ביקשו
מיעקוב לחזור העירה, למכור את זירתו,
לשוב ולהתישב בבארי. אולם כאשר הגיעה
משפחת גרינולד למקום, לא הורשתה לרדת
ממכונות-המשא העמוסה חפצים, נאלצה ל-
בלות בה את הלילה, הוחזרה העירה למחרת
בבוקר. אמר יעקוב: "כנראה שאנשי
הקיבוץ גילו שמינה השתתפה באסיפות קו-
מוניסטיות."

בשיבו העירה קנת יעקוב דירה חדשה, אך
כל עבודה חדשה לא נמצאה לו. מינה פנתה
אל אביה, חבר בית-הדין הרבני של תל-
אביב, ביקשה גט. הסיבה: אין הוא יכול
לפרנס אותי. יעקוב טען שהוא מכיר זו
גות רבים מחוסרי-עבודה, ושאלו זו סיבה
מספקת — כיחוד בשביל אשה בעלת הכרה
פוליטית מפותחת כמו מינה. אולם הרב
קארז פסק לטובת בתו הקומוניסטית, ו-

למברג

לגברות
לגברים
לילדים

נעלים

איכות משובחת
מבחר גדול

ישר גבית החרושת לצרכן

תל-אביב, רח' הגליל 2-4
NEAR CENTRAL BUS STATION
ע"י התחנה המרכזית

זומרפלד

SOMMERFELD
מרכז המוסיקה
Music Centre

מבחר גדול של:

תקליטי תוצרת הארץ
תקליטי תוצרת חוץ
תקליטי לונג-פליי

כלי נגינה תיקונים

תל-אביב בן יהודה 8 טל. 21775

כדורי ספורט למשחקי ליגה ואליפות.
כדורי רגל "זיג-זג", כדורי סל ועף משובחים

להשיג אצל

ד. י. שלם בע"מ, ספקים לציד וחלבשה ספורטיבית

ירושלים: רח' יפו
תל-אביב: רח' אלנבי 108
חיפה: רח' יפו 41

וכן בכל בתי מסחר המובחרים לספורט

בית ספר לשפות

"קדימה"

תל-אביב בן-יהודה 74
טלפון 20314

בימים א' ב' (25, 26 לאפריל) ייפתחו

קורסים חדשים כולל:

למתקדמים ולמשתלמים בכל שעות הבוקר והערב.

עברית

למתחילים: מ"10-11 בבוקר, 5-6, 9-10 בערב;
למתקדמים ולמשתלמים: בכל שעות הבוקר והערב;
לתלמידי בתי-ספר מתימטיקה ומתמטיקה:
מ"5-6, 8-9, 9-10 בערב.

אנגלית

פרטים במשרד:

מ"9-12 לפנח"צ, 4-9 בערב (פרט ליום ששי).

צינוגרפיה

ר' הקישון 6 תל-אביב

גלופות קו - רשת - צבעים

הודוסיסן

דס ובושם צרפתי

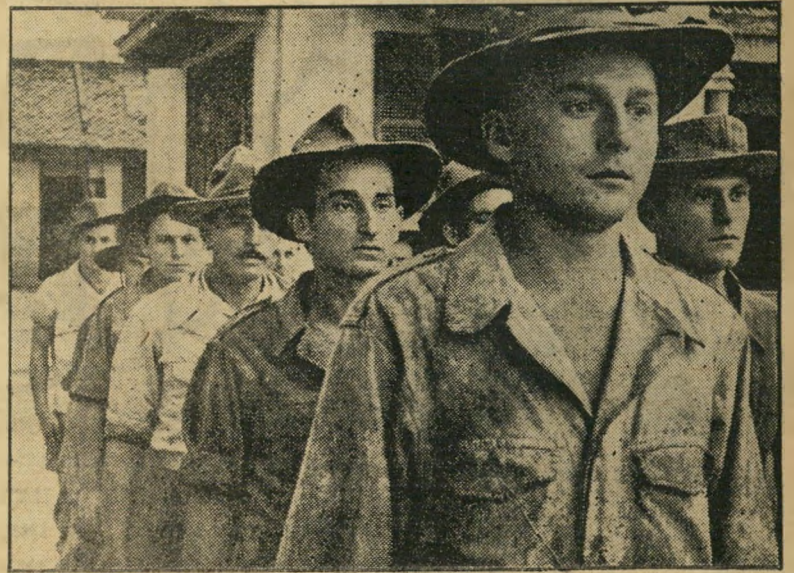
אם ישנה גבורה קרבית עליונה, הרי זו גבורתו של החייל הרגלי הצונח מאוירן, זו הפעם הראשונה בחייו — ישר לתוך קרב כמעט מיואש. השבוע ביצעו כמה מאות חיילים מיבצע זה מעל לעמדות הצרפתיות המנותקות בדיאן-ביאן-פור. היתה זאת נקודת השיא באחד הקרבות המורמים ביותר בתולדות המלחמה.

מפקד המבצר היה אלוף ארוך-אף, חבוש כובע-סירה אדום, שהצליח גם בשעות הקרב החמורות ביותר להפיץ ריח ניחות של בושם צרפתי. קריסטאן דה-קאסטרי הוא אציל, חייל מקצועי מלידה, מפקד מוכשר ומתחברב מן הסוג הצומח רק בצבא הצרפתי. לו היה מחזאי מחונן בוחר את נפשות העלילה, לא יכול היה לבחור לו אויב שונה יותר. ונגויאן גיאפ הוא גבר נמוך, בעל פנים ילדותיים וחיוך ביישני, מורה גימנסיה להיסטוריה ולשפה הצרפתית, כרגע מפקד ראשי של צבא ויאט-מין ושר-המלחמה שלה. **גאווה מול סכנינים.** מלבד "גנרל" גיאפ, הלוחם בכובש זר ותורם תרומה למחנה הקומוניסטי העולמית, אין איש יודע בדיוק מדוע הוא נמצא במקום שהוא נמצא. למען צרפת נלחמים גרמנים ומארוקאים,

ליקוי אחד: הן סתרו זו את זו. בכל זאת ניסה אייך כמיטב יכולתו לספק את הכל: הוא הוריד את כוח הצבא כדי לחסוך כסף, העלה את תקציב חיל-האוויר כדי להוסיף כוח, הוא השיג שביבת-נשק בקוריאה, והוא השמיע דברים כדורבנות נגד ברית-המועצות. בסך הכל דמה להמלך על חוט דק, הצליח כאיש מקצוע מדופלם. אולם השבוע היה נדמה כי הוא עומד ליפול ממנו.

מוות ביערות-ער. גרם לכך המצב המחמיר והולך בהודו-סין (ראה לעיל). ה"צרפתים" ספגו מכות, נטו למשא-ומתן עם הו-צ'י-מין. האמריקאים היו בטוחים כי ב"משא-ומתן זה ישיגו את השלטון על ה"ארץ, במקדס או במאוזול. אולם שלטון קומוניסטי על אבן-פינה זו של אסיה פירושו הריסת כל היסוד של האימפריאליזם האמריקאי, אבדן אסיה הדרומית כולה.

היה ברור כי אמריקה אינה יכולה להסכים לכך באפס מעשה, אולם אין אדם נורמלי ב"עולם סומך עוד על כושר-ההלימה של צאצאי נפוליאון. יותר ויותר נסתבר כי רק שליחת צבא אמריקאי ממש, כמו בקוריאה, יכולה להציל את ה"צ'י-האי-למען המערב. אלא שעתה התנקמה תעמולת-ה"הבחירות" באייך, הוא, שנבחר כדי לחסל את מלחמת קוריאה, אינו יכול בנקל להסתכן במלחמה סתנה גרושה עוד יותר. שהרי אחרי החייל האמריקאי עולל להופיע בשדות-האורז המו-

חיילי לגיון חוזרים בהודו-סין קפיצה לשלגי הקילומטרי

צפוניים החייל הסיני. הסכנה של מלחמת-עולם מימנית מציבה מתוך הג'ונגל הרטוב. השבוע פקד אייך על סגנו, ריצ'ארד ניק-סון, להעלות בפומבי אפשרות זו. מיד על-תה צעקה נוראה השמיעה: כל חברי הקונגרס אשר תקופת-כהונתם מסתיימת בעוד חצי שנה, נתחלחלו. איך יופיעו לפני הברורים כשבינים אמריקאים טובים נשלחים למות ביערות-ער נדיחים?

מעולם לא היה אייך נתון במצב כה שקשה. כרבים לפניו, למד שקשה לאחוז בחבל בשני קצותיו — וגם להלך עליו.

גרמניה קלארק היטלר

בכל העולם מתחבטים חורים צעירים כיצד לקרוא לילדיהם. הסתרון הנוהג ביותר הוא, בדרך כלל, לבחור בשמו הפרטי של גיבור-היום. אחת הדרכים לחקר דעת-הקהל היא איסוף להתבונן ברישימת השמות של הילדים שנולדו בתקופתו הנדונה. לא מכבר טרח עיתונאי שווייצי לעבור על רשימה כזאת בגרמניה המערבית, הגיע ל"מסקנות מאלטר" חשם אדולף, שהיה משום מה מוטלדי מאד עד שנת 1945, נעלם כליט בגרמניה. במקומו עלה לראש הרשימה חשם קונראד, שמו הפרטי של קאנצלר אדנאור.

אולם אישינו עוד יותר חיו שאר השמות ח"עיקריים. בגרמניה פדחה אוטנה של שמות מסוג חדש לגמרי: גארי, מארלון, דני ליל-דים; אינגריד, ריטה, ומרליין לילדון. כוכב-בי-הוליבוד הטטה, לפי שעה, את מקומם של אלוט-ה"חשיין ואצבאי-הסס. אם יקלם בעוד 30 שנה יורש לסיר יית-סן, ששמו יחיה, בערך, קלארק היטלר.

שירים עם מים

כאשר הופיע **ישעיהו** ("שיקה") אופיר, אמן הפנטומימה, על הבמה הפתוחה של נשף-הסטודנטים בחיפה, לא נבהל מפני ה"גשם שירר אותה שעה הכריז בעליצות: "עכשו נוצר מגע מלא בין כל שלושת ה"גורמים: ביני בין הגשם ובין הקהל."

אמנית אחרת שהשתתפה באותו נשף, ה"זמרת השחרחרות, ערבת-הקול, **שושנה דמארי**, גילתה אף היא אומץ-לב, עמדה שעה ארוכה בגשם, שיעשעה את הקהל ה"רטוב בשירי-מים תימניים.

לא סב-לל מן הגשם החידוני היש"ראלי **שמואל** ("שמוליק") רוזן, שישב באחד האולמות הסגורים של הסניפון, ניהל חידושים עד לשעות-הבוקר הקטנות. אמר הוא בחיוך: "מעולם לא היה לי מספר כה רב של לקוחות."

אורח אחר של נשף-הסטודנטים, ששיע"שע את הקהל רק מעל גבי הגלילות של תוך-הנשף, דן ("מה נשמע?") **בן-אמוץ**, נחבא במשך כל הזמן אל הכלים, התבודד מאחורי בני-הסניפון, בחברת בני חבורת האש, שצלו גדיים. כאשר נשאל לסיבת התנהגותו, השיב צקרות: "כל אחד שואל אותי, מה נשמע? זה כבר נמאס לי!"

חברו למקצוע של בן-אמוץ, סופר מעריב בחיפה **רפאל בשן**, הצנום ורב-המרץ, ניסה להקדים את שאר העתונאים, הפליג ללב-הים בסירת-מונע, התאמץ לעצור את א/ק מבטח, שהובילה את עצמותיהם של הבארון **ארמוןר** ("הנדיב הדוע") דה-רומטיילר ורעייתו, קיבל תשובה קולעת מפיו מפקד האניה, אריה ("בומזוי") בומאש: "מה? אתה חושב שזאת מונית?"

בכלי תחבורה אחר, בגובה של 3 ק"מ ב"מטוס אלגנטי שסס מנאירובי ליוהאנסבורג, הגג **יוסף גולדשטיין** חלוצה המצטיין של הנבחרת הישראלית בדרום אפריקה את יום הולדתו ה-22.

נשק עם חלב

מזל ביש היה לקומיקאי האמריקאי צרוד הקול וארץ-החוטם **ג'ימי דוראנטה**, ש"נפצע בחוטמו המפורסם, שעה שנפל עליו מכסה של פסנתר, בעת הופעה בטלביזיה. אמר ג'ימי בהעזתו את פניו החבושים: "ביטחתי את החוטם ב"100 אלף דולר — והאסון היה מוכרח לקרות דווקא ימים מספר לאחר שפקע תוקף הביטוח!"

כאשר נשאל קצין משטרה הקשור לבט"חון הרכוש, **אפרים הופשטטר**, ראש ה"מחלקה הפלילית בפועל במטה-הארצי של משטרת-ישראל, אם הכסף שנגנב. מקופת מלווה של העובדים בירושלים והנשק שנמצא אחר יחד בכדי-חלב, הוטמנו שם על ידי אנשי-מחתרת, השיב נמרצות: "זאת היתה רק גניבה לשם גניבה, כולנו היינו במחתרת ולמדנו שיש לשמור נשק בכדי-חלב, ואין פלא בכך שהגנבים השתמשו בשיטות המו"כרות."

כשהוראתה לאיש-משטרה אחר, **עמוס בן-גוריון**, עוזר למפקח הכללי של מש"טרת-ישראל, על ידי צופה שישיב לידו ב"תחירות-איגורן, תמונה בה מצולם אדם מא"כיל טלה, לא ייחס לה חשיבות, עד שנוכח כי זוהי תמונת אביו **דוד בן-גוריון**, ש"צולם על ידי הצופה-המטיל בשדה-בוקר. אמר הוא לבעל התמונה: "תוכל להראות את זה לכל הקהל."

תה עם סוכר

הפתיעה את בני-עמיה הנסיכה הבריטית **מרגרט**, אחותה של אליזבת השנייה, מלכת בריטניה, שפשטה את פרוותה היקרה, לב"שה בגדי-כורים, ירדה לעמקי פחם בנוטינגהאם, אנגליה, הכריזה במחזות את **פניה המטווחים**: "אבק הפחם היה מחזק כמו סוכר."

חיבה מיוחדת לסוכר מסוג מסויים גילה גם קונסול סולין בתל-אביב, **מאריק תח**, שנשאל מדוע נחשבת השוקולדת הישראלית למשובחת בעולם. השיב הוא: "מפני שהיא עשויה מסוכר סולני."

כאשר נשאל חבר מסלגתו של תח, ציר מקיי בכנסת **מאיר יודקר**, על ידי עוזי-נאים, אם נכון חברו **שבעל-הידוד** שלו חוציא נגדו **חזישיני**, השיב בנימה תלחזון: "הו נודע לי רק מחוז העתונות."

מה שאינני מבונה, למשל, הוא מדוע אנשים מתכתבים, כמו זה ב"טורונטו מעונינים בגובהה של ה"נערה. האו!"

אני: אוהבת לקבל מכתבים מן הסוג שכתב לי צעיר בן 17,5 ("בעוד שנתיים ומחצה אהיה בן עשרים"), צבר כחול"עניים ובחור-שיער (861/215) שופע חושי-המור, מובטחני כי הנערה שתתק"שר אתו לא תשתעם. הוא חניך מנומך נוער הלוצית, לומר בשמינית, אומר ש"אינו יפסדה, אולם גם לא שימפנזה מכונות אלה מאפשרות לו לדיות נשיא אגודת בעלי-הקורקנות ומועמד רציני לנשיאות מועדון ציירי-הקרקפות. את יתר הפרטים יפרט לנערה חיונית בריאת-הניו, בעלת השכלה תיכונית (או כמעט).

דרך אגב, רשיון

את הוימה לעינו אותנו, משאיר טכנאי הדריו בן 20 (861/216) כידי נערה בת 19 (861/217) להכתב אתו. כדי שיהיה לה מעט מושג עליו הוא: בעל גובה של 1.80 מ', שחיון טוב, רקדן קול"רע, חובב ספורט, מוסיקה, ספרות, קול"נוע ותיאטרון. הוא מצייץ, משום-מה, שיש כידי רשיון-נהיגה למכונית ולאופנוע.

שיא ההעצה

כנראה מפני שהוא נמצא בחברה סלונית בו מספר הנערות מצומצם, מבקש בלונדי צעיר בן 19 בוגר בית-ספר תיכון (861/217) להכתב עם נערה נכונה ו"נחמדה, נועזת (עד כדי כך, שתסכים לשלוח לו כבר במכתבה הראשון את המונחת). הברותית ולא משעממת, רצוי, אד לא הכרתה, שתהיה ירושלמית.

חבר במחתרת בקנדה

מטורנטו, קנדה, כותב איש צעיר (861/218), שהיה חבר-מחתרת וחילל מל"חמת השחרור בארץ, נסע לקנדה כתייר, נשאר לפי שעה שם. לדבריו אינו מכושר. נוכחו הוא 1.65 ס"מ, הוא רוצה להתי"כתב עם בחורה רצינית בת 25-20, חומר דה בעלת גובה מתאים.

לא רק גזמות-חן

משום שהיא עוסקת כעת בכתיבת עביר דה על נושא משפטי, מעונינת צעירה בע"לת השכלה גבוהה (וכתב יד נהדר) להכתב עם עורכדין צעיר לשם ליכון בעיות. היא כותבת שהיא מחוננת לא רק בנומתיחן (861/219), אלא אף בנטייה לכתיבה. במקרה ולא יתקשר עורך דין, יכול כל בחור נכה השכלה כיל 17-22 לעשות זאת.

שלא על מנת לצור

בהתכתבות לשמה, ללא כל כוונה, מעוני"נית אשה נשואה בשנות ה-20 (861/220) שלה, עם נכר, או אשה (באמת לא חשוכה), בחוץ לארץ, חכותבים עכרית.

אינני רוצה. להשאין, אני מק"בלת הזמן מכתבים ובהם השאלה: האם את נשואה? רחוקה? אם אענה להם, אסיר את כל המיסתורין, ואז לא אקבל יותר מכתבים. לכן אני שותקת.

נעת חיה

אם נכונה: — טבעי הדבר שכתב בת ה-16 מעריפה את חברת רעותה, על פני חברת-הנערים. אין לד כל סיבה לראות זה לא אור, בדרך כלל, יותר משנה, ואז מפנה את תלענינותה לבני חמיו השני.

גם כן משהו

אם נכונה: — מה אני חושבת על נערה בת-15 שנשקה לשושה נערים? שבנייה נשקתי לחברתי יותר, רק ביום חודשי נשקתי פעם לאובלעת עשר, או מח?

הנח לאבא!

דוב נ: — אני יכולה לחבון את אביך שאינו יכול לתת לד יותר כסף-כיס. אני יכולה לחבון את אבא, שבילוי עם נערה, כחליכה לקולנוע, הוא חוצאח נדולה מדי במבולד. אתה נמצא בנל בו אינד צריך יותר לבקש כסף כיס מאבא-ילה מועד לא תתן שעורים פרטיים, למשל?

בלי צחוק

חוצ'ה: — את מתביישת בצחוקך, הרם, מדי. לדעתך, דבר המפורע לשכנים בקול"נוע מובן שאה יכולה להתאמן בצחוק מעורר יותר, אולם זה יישמע מלאכותי. אם את באמת מוראת בנל צחוקך יהיה עליך ללכת רק פרטים סוהידי-מעות.

כל יום דרקון אחד

ינאע נ: — הכרתך היא טיפוס של תעורה תרומניתית הסבוכה כי אבולה יד"רונ לעמנה כל יום לפחות דרקון אחד. נגד זה אין לעשות דבר, חייך בטוב לב"חיה תתסבב במקומות או במיוחד בינינו לבין עצמנו. אני חושבת שאחז לא בלתי מוראלית על תעורר שליח וואח בד את האשיר.

למכותות על ארבע

רואי: — רוב חשיוניים נעשים, משך חזמן מיושבים יותר, והם לרוב בעלים מצוינים. את השירי את דאשך חזמור בנלע ואת. יש לי מבר שחלף לו חובי למעט לבכות שבחלל-כעת, אילו דאית איתו מליה ורץ למכותות כמעט על אובע בשביל אשונה, חיות דואי נדעלת.

הבר", ביקשה חיה נוי, הבלוגרית, התמירה, ירוקת העיניים, "אולי אתה יכול לזוז קדימה? אתה דורך לי על השמלה."

"מצטער", השיב לה קול צרוד, "אפילו זנב של חתול לא יכול לעבור בדוחק הזה." חיה הייתה נרגזת ומאוכזבת. לילה זה — ליל נשף הסטודנטים החיפאי המסורתי שנערך ב־14 לאפריל — היה צריך להיות אחד המאורעות החגיגיים בחייה. היא שמעה גדולות ונצורות על הנשף הזה. סיפרו לה שמאות סטודנטים השקיעו רבבות ימי עבודה ולירות בהתקנת מערכת־תאורה, הבאת מתקנים שונים של הלונה־פארק, הקמת מדורי־גהינום, גן־עדן, מולין רוז', מועדון מקסיקני ומועדון וינאי. היא הייתה משוכנעת שהיא תוכל לבלות כהלכה, להפגין את שמלת־הנשף החדשה שלה לעיני מכרותיה המלאות קנאה, היא האמינה להודעות החזאי של שדה־התעופה בלוד, שהכריז כי מזג־האוויר יהיה נוח, יאפשר להמוני חובבי־השעשועים להתבדר כהלכה לא רק באולמות הסגורים, אלא גם במתקני־הנשף תחת כיפה השמים.

אולם החזאי טעה בחישוביו: הגשם ירד. היה זה גשם טורדני דקיק, חודר עד לעצמות. שהברית את שמונת אלפי אורחי־הנשף ממתקני הלונה־פארק וממשטח־השולחנות הגדול אשר לפני הבמה הראשית, אילץ אותם לחפש מחסה במסדרונות־הטכניון. הדוחק היה איום: שמלות נמכרו, חליפות

הכסף נשפך כמזל מים

אחרים הלכו לנשף. מפני שכולם הולכים לשם, מתוך תקווה לזכות במכונת־הנרי ג'יי או פשוט מתוך רצון להשתעשע.

כל אלה לא באו על סיפוקם, מלבד המאושר שזכה במכונת, והמאושרות שזכו בבחירות מלכת־הנשף. בשעת לילה מאוחרת, שרכו זוגות עייפים את דרכם החוצה כשאדנקיהם ריקים, ובמוחם מנקרת השאלה: האם זה היה כדאי?

נשף הסטודנטים החיפאי נערך השנה בסינא תאורה מפוארת, מתקני שעשועים, שמלות מהודרות, צפיפות, וגשם בלתי־פוסק.

אלפי הווגות שנוזעו למקום מכלי קצות הארץ באו לנשף מטעמים שונים: הנערות והנשים רצו בעיקר להפגין לעיני כל את שמלותיהן היקרות. חלקם של הגברים מצא כאן הודמנות מתאימה להראות את דם הרחבה וארנקם הרחב לא פחות.

המועטים שזכו לעלות על במות הריקודים היו מאושרים, זוג צעיר זה קורן משמחה: סוף סוף אפשר גס להשתעשע!

ערב יקרות נתקמטו.

כל ישראל רשעים

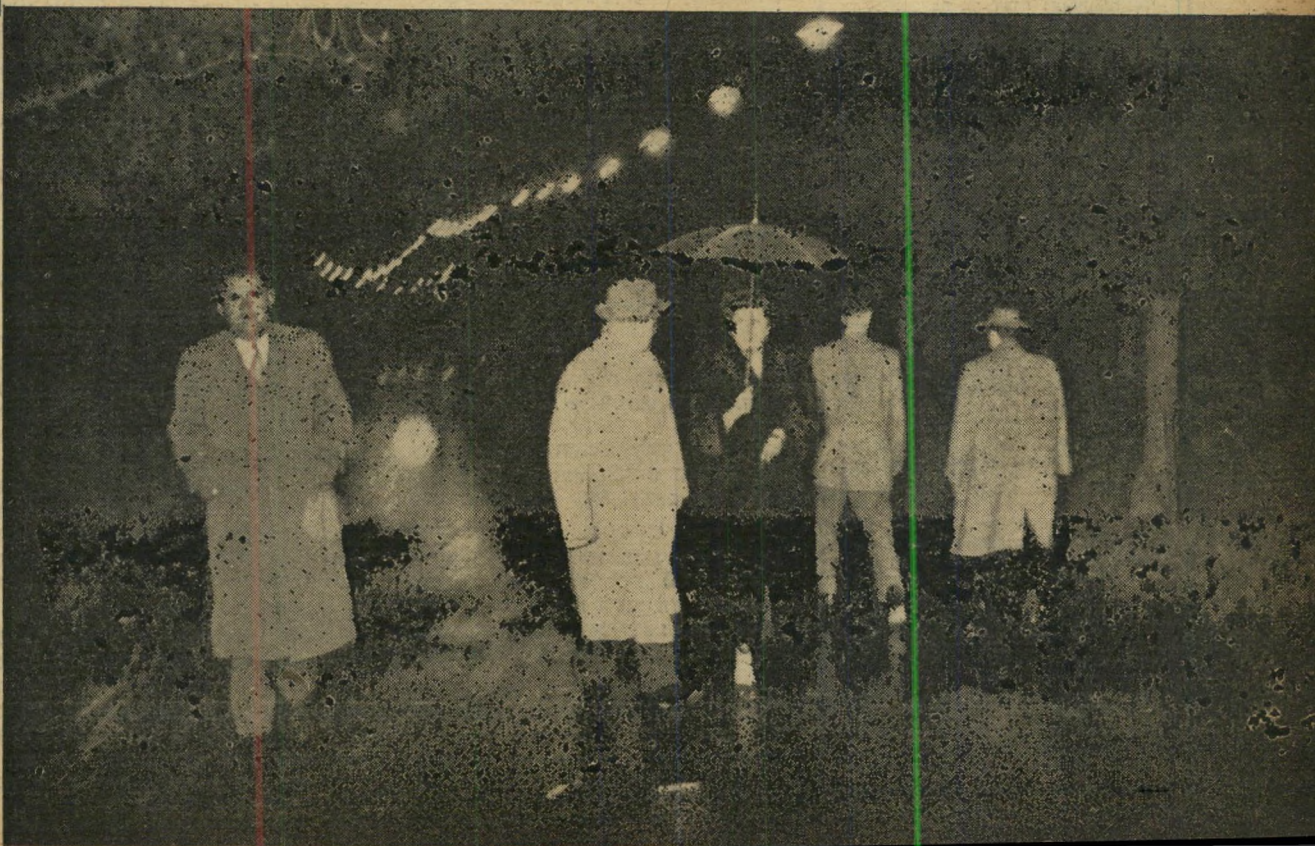
"הגשם כמעט ופסק", נשמע קול מתיך ההמון הצפוף.

אורחי־הנשף מיהרו לנצל את ההודמנות, החלו לנוע לאיטם לעבר האולמות הסגורים המעטים.

אולם־הגהינום, המקושט בציורי שדים טובים למדי, היה מלא עד אפס מקום. דומה היה כי כל יושבי־הבל הינם רשעים, רשעים מרושעים. תזמורת־ריקודים ניגנה בקצב סוער, אך הרוקדים היו מעטים ביותר: פשוט לא היה מקום.

"זה גהינום במאה אחוז", אמר נתן כוהן, נהג המוניות החיפאי, גבה־הקומה והמ־שופם, "יש פה כל העינויים הדרושים: חום, מחנק, מחירים זועזעים, בעד פלפל צריך לשלם חצי לירה, ובעד כוסית קוניאק — לירה וחצי. יש תזמורת ואי אפשר לרקוד. יש תוכנית, ואיש אינו יכול לראות אותה." "המתירים אינם מפחידים אותי", התערב בשיחה המהנדס הצעיר אברהם רון, "חזיתי את זה מראש. על כן אכלתי ארוחת־ערב עוד לפני שבאתי לנשף, והבאתי אתי בקבוק־משקה לרימום מצב־הרוח." ובדברו תסח על כיסי־מעילו הנפוחים למדי.

המתירים הגבוהים לא הצטמצמו לתחום שלטונו של השטן. הם פלשו גם לגן־העדן, שהיה מצויד באולם־משחקי־מזל

הרגלים רקעני. היו אלה רגליהן של רקדניות קנקן ישראליות, שניסו לחקות (ללא הצלחה יתירה) את אחיותיהן הפריסאיות, באולם מוליין. רוז, שהוקס במסגרת הנשף.

העשן התאבך. הוא עלה מאלפי סיגריות, מילא את האולמות הסגורים של הטכניון, הפריע לעיניים ולעדשות המצלמות ל"הנות ממראה פניהן של המשתתפות החמודות.

נשיקה אווירית. האוויר לח וצונן? אין בכך כלום. העיקר שאפשר להתנשק במרומי גלגל הענק, מעל למגרשים המוארים בפנסים.

אל המטרה. ההפוגה, עליה הכריז שריהגשמים בשנים אחר חצות איפשרה לחובבי השעשועים למצוא את סיפוקם בלונה-פארק, לבחון את כשרונם הצלפי בעזרת רובי אוויר מודרניים וקשתות וחצים.

שריטת המאשרות. מלכת הנשף, מלכה רוזנבלט התל אביבית ושתי סגניותיה, רות פרנקל החיפאית ותמר זלקינד בת רמת-גן. מלכת הנשף לובשת את פרוות הפרס.

ובתא מיוחד, שהוקצב למגדת העתידות התל אביבית, סנדרה. "מה היא גיבאה לך?" נשאלה נערה שחורת שיער ויפת תואר שיצאה מתאה ל" סנדרה. "היא אמרה שהגשם יפסק, אבל אני פשוט לא מאמינה."

אל האוויר הצח

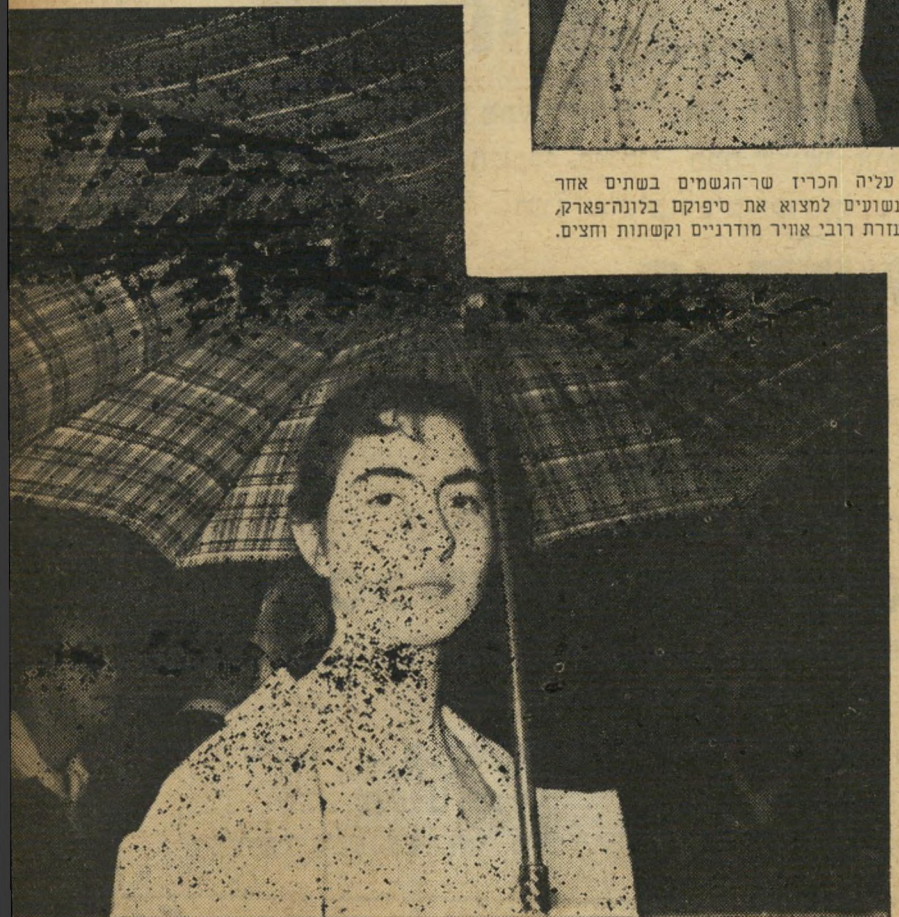
נבואתה של סנדרה התקיימה. בשתיים אחר חצות התבהרו, סוף סוף, השמיים. ההמונים שמחו לעזוב את האולמבור המה ניקים, ביכרו את האוויר הצונן והלח על פני ענני השעשועים. הגלגל הענק ומ"ס"ה השעשועים הופעלו במלוא הקצב. "חה-חה-חה!" שאגו תקליטי הצחוק, שהובאו מהלונה פארק היפואי. "נתן, אני מפחדת!" נצטווחה נערה מתוך תאו של הליקופטר-שעשועים מעופף. דומה היה כי מצב הרוח עלה במקצת, הכל זרמו לעבר הבמה הגדולה, שהוצבה על מגרש בית הספר הריאלי, עליה נערכו בחירות מלכת היופי של הנשף. הבנות גילו הפעם צניעות בלתי רגילה: רק מועטות מהן התנדבו לצעוד על פני הבמה, לשמש נושא לסקרנותו של הקהל ולהלצותיו העוק צניות-מיושנות של הקונפרנסיה אלכסנדר יהלומי.

הבחירות נמשכו שעה ארוכה, המועמדות נתקבלו במחאות כפיים פושרות, ולבסוף

נבחרו המלכה ושתי סגניותיה. המלכה מ" ריכת הנוער התל-אביבית מלכה רוזנבלט — זכתה במעיל פרווה יקר. שתי הסגניות, רות פרנקל החיפאית ותמר זלקינד הרמת גנית, זכו בנופש בנהריה ובשמלות נשף.

העתון נישא ברוח

"מספר 7305 זכה במכונית הנרי-ג'יי!" שאגו הרמקולים הפזורים ברחבי גני הטכניון ומגרשיו. אולם אותה שעה כבר היו המגרשים כמעט ריקים מאדם. גלגל הענק הריק הוסיף להסתובב. הרוח המערבית החזקה נשאה על פני המגרשים גליונות קמוטים של עתון הנשף. זוג צעיר ועייף השתרך לאטו לעבר אחת היציאות. היו אלה חיה נוי ובן-לוייתה, יעקב המנומס ואדום-השיער. "מאשרים החמורים שהשתתפו בתהלוך כות הפרסומת של הסטודנטים, ולא הלכו לנשף," אמר יעקב בגילוי לב, "הם יכולים לפחות לישון במנוחה באורווה, ואינם צריכים לשלם לירה וחצי בעד כל חתיכת קש." "אין דבר," השיבה חיה, בחיוך, "נקוה שבנשף הבא יהיה טוב יותר." "לא," אמר יעקב, "נשפים מסוג זה אינם עלולים להצליח, אפילו אם יתקיימו במזג אוויר מצויין, כי ישנו חוק פשוט: עשרה אנשים יכולים לשמוח, מאה איש יכולים להתבדר, אבל אלפי אנשים יכולים רק להדחק ולהשתעמם."

מחסה יעיל. משתתפי הנשף שבאו מערים אחרות לא יכלו לחזות את מזג-האוויר הרע מראש. אולם חיפאית זאת, הצטיידה במטריה, המגינה גם על התסרוקות וגם על שמלת-הנשף.

משלחות

משלחת על קב"ם

סביב שולחן מוארך ישבו השבוע אנשים נכבדים מאוד. הם עמדו גם להחליט כמה החלטות חשובות. בחוץ ציפו בחרדה שלושה צעירים וצעירה להכרעה גורלית: מי מהם נוסע למגילה, בירת-המיליטריזם?

הטיול היה קוסם מכדי שמישהו יסכים לו ויותר עליו בשל דברים קטנים. השיקול הקר: מי מהמועמדים מסוגל לעשות יותר במשחקי אסיה, עבר לסעיף שני בסדר היום של ישיבת הוועד האולימפי הישראלי; והפתרון היה לפי מיטב המסורת של שיטת הפיפט-פיפט. **קרב בין עמקנים.** עד לשבוע האחרון לא היה ברור אם בכלל תשתתף ישראל ב"משחקים". האוצר עסק בספורט חדש ומקורי, הצביע על כל דבר פרט על קופתו שלו. הוא שכח את רוחויו האחרונים ממשחקי הגביע לכדורגל, והתעלם כליל מהחשיבות הגדולה של ייצוג ישראלי בחלק העולם המאוכלס מיליארד תושבים. אך לבסוף מצא לנחוץ ל"שחרר סכום פעוט, שהספיק בדיוק לשלושה ספורטאים; וכדי לבחור בהם נחלצו העם קנים לקרב הגדול: למנוע מהיריב ייצוג גדול מזה של הצד שכנגד. ההחלטה, כמקוה, לא באה, וההכרעה הועברה אל שני יושבי הראש. הם לא התעמקו הרבה בבניות הספורט טיכיות והתעמולתיות שהועלו בישיבה, עשו חשבון פשוט שאהובה קראוס, אלופת הקפיצה לגובה היא חברת הפועל. שיואב רענן, קפצן למים, הוא מכבי ואילו הקלעי המצטיין דב בן-דוב הוא חבר מועדון הצייירים. אך חבר הפועל למעשה, בפועל או לא בפועל. ד"ר משה הרניק, נשיא המכבי של הוועד ומרדכי זיליסט הנשיא מטעם הפועל התכנן סו בחדר מסוגר, הסתודדו שעה קלה, הוציאו את המסקנה הפשוטה: ההרכב הוא בסדר, אך המלווה יהיה איש מכבי. הוא נבחר על ידם במקום. שמו: ד"ר משה הרניק, המנתח ה"ידוע של בית-החולים אטותא, שלא המתין לחסדי-האוצר, קנה את כרטיס-הטיסה בכספו הפרטי.

כדורגל

שערים עשירים

השבוע עמד מאזן הטיול הדרום-אפריקאי ב"21 שערים לעומת 7 לזכות הנבחרת הישראלית".

שפע המסיבות, התפילות בבתי-הכנסת, ו"המתנות היקרות, לא פגם בכושרה של הקבוצה, ובכל מקום שנתגלתה פירצה בקיעה היא מספר שערים שייזכר לתקופה ארוכה בתולדות הכדורגל הדרום אפריקאי. 100 אלף צופים חזו בחמשת המשחקים הראשונים, ביניהם כושים רבים, שהושבו ב"מקומות המיועדים רק להם, הריעו ממושכות לכל שער ישראלי.

אך בין משחק למשחק עשו הישראלים חיל בשטח אחר: עשרת הרווקים שבנבחרת היו חומרי-גלם רצוי מאד לבנות עשירי היהודים כותב אחד המלחים: "יש סיכויים רבים שכמה שחקנים ישכרו לעצמם בדרך חזרה מטוסים מיוחדים."

"אטבח אל יהוד"

קריאת התגר הערבית המפורסמת יצאה השבוע מהכפר הערבי לשעבר יהוד, הזכירה לתושבים את הימים הרעים מלפני שש שנים. 22 שחקנים, כמעט כולם יוצאי צפון-אפריקה, התייצבו למשחק כדורגל בתלבושות שונות: הפועל יהוד והפועל בית-לחיים. הן לא היו בעלות איכות גבוהה, אך לפחות היו שות ברבר אחד: רגשנות מיותרת. כי כאשר החל המשחק היה ברור שהמתח הפשוט של תחרות ספורטיבית הפך בין שורות ה"אוהדים היריבים לפתיל בוער, שקצהו מסתתרים בחבית-אבק-שריפה.

כאשר היתה התוצאה 0:0 התקוטטו לפתע שני שחקנים, גררו אחריהם את חסידיהם ל"קרב אכזרי של אגרופים, מקלות וסכינים, שלא היה כמותו על מגרש כדורגל בארץ. הטבח היה גדול, הביא לבית החולים כמה פצועים. אך הספורטאים האמיצים לא היו כלל גיבורים כפי שהראו זאת בזירה: כאשר הופיעה המשטרה באופק הכפר, נמלטו כולם כאיש אחד. השאירו את הקהל עומד בפה פעור.

קדם מתמודדות

של הרוקח מבצניק מעדן את עור הפנים: מוריד את הנמשים, כתמי-שמש, ופצעי-בגרות מבהיר את העור המפיק: ת"א, רח' המלך ג'ורג' 54

דור 88 סמוך להשיג בכל הארץ

פועלים לשפחה!

אכסס/6

הסגרניה החדשה לחג החירות 20 סיגריות 350 פרוטות אחים בירני בע"פ

Export

ארטיק

ארטיק

מוצרי "ארטיק"

הנם

כשרים לפסח

למהדרין מן המהדרין

שלגון שוקו - מוצר חלב לימון - סתמי (פירות) בהשגחת הרבנות בבת-ים

סיום

התחרות "ארטיק"

פרס ראשון: מסע באירופה כולל הארחה של 8 ימים בכריסל פרס שני: מקרר חשמלי "פילקו" פרס שלישי: אופנע חדש מסוג BSA ועוד פרסים רבים יקרי ערך.

מועד הסגירה: 10 למאי 1954

אל נא תשכחו לשלוח את שטרי הסלעים יחד עם השאלונים.

שמות הזוכים ימסרו בציבור

ע"י חבר שופטי התחרות

בחסותו האדיבה של ראש מועצת בת-ים

ב-30 למאי 1954 ב-16.00 אחה"צ

באולמי ביהח"ר "ארטיק", בת-ים

מוצרי "ארטיק"

הנם טעימים ובעלי

ערך תזונתי רב

המחירים לצרכן:

שלגון שוקו 75 פר'

לימון - גלידה פירות 50 פר'

סרטים

נקודת הראות

ספורו של הנוסוקה אקוטגבה בחורשה (עמוד אחרון, העולם הזה 818) זכה, בבירור, כתיב הפילמאית לפרסים אמנותיים רבים, ביניהם פרס פסטיבל קאן 1951, הוציא את יפאן מאלמוניותה הקולנועית.

הסרט הנקרא **ראשומון** מבוסס על ידי תצורה קורוסבה, מראה שלשה אנשים מת-פלספים על האמת, הם מסבירים את רגשותיהם במעט מלים והרבה מימיקה. הבעייה המעסיקה אותם היא משפט-שודד המואשם ברצח בעל ואונס אשתו.

התקופה היא המאה ה-12. במשפט, מעידי השודד, האשה ורות"הבעל המופיעה ב-אמצעות מדיום. הסרט מראה בצילומי החזר מופלאים ביפניים, את גיורסות כל אחד מהם, השונות זו מזו, בהתאם לנקודת הראייה של המעוניין, נותן מקום רב למחשבה על טבע האמת בכלל.

פלאשבק משולש, האפי אנדי, ובכל זאת זהו סרט אמנותי נדיר, ללא כל אפקטים זולים. משחקם של השחקנים הוא חסשי ו-מתפרץ, מותאם לדמויות אותן הם מגלמים.

אינטרנציונל על המרס

אבוס וקוסטלו הם זוג הקומיקאים החלשיים ביותר של הבד האמריקאי. הוכחה נוספת לכך מתקבלת בסרטם **ברוך אל ה' מרס**, בו נראות הרפתקאותיהם האחיליות של הזוג השלומיאלי המפליג בספינת-חלל אל המאדים.

הסרט נוצר למעשה כדי לשמש רקע ל-אוסף היפהפיות של תחרות מים תבל ה-ראשונה, שנערכה בחסות אולפן אוניברסל במיאמי.

אינטרנציונל-היפהפיות (אורה ורד אינה נכללת שם) משבדיה, הפיליפינים, הודו, גרמניה ועוד, מתכנס כולו על המאדים. מקום מיושב רק נשים בעלות סוד הנעורים הנצחי, אותם הן מפגינות בתלבושת מוגהת המורכבת ממכנסים ותווייה, וכולן, מפליא, מאוהבות דוחקא בבזבז אבוס, הגוף השמנמן. הוא בוחר במלכה (מרי בלנשאר), בוגד בה, אפילו.

לפני הסרט, נראה סרט קצר ובו תהליך בחירת מים תבל, כל המועמדות עוברות 15 פעם על הבמה בבגדים, בשמלתי-ערב וב-בגדים. מים פיליפינים אומרת בקול רגש, ברמעות על עיניה: "אני כל כך נרגשת;

מאצ'יקו קאו בראשומון
שודד, אשה ורות

פשוטה, כל הדמויות בסרט הן מקריות בל-בד...

ארצי שאפה תמיד להיות המדינה הארבעים ותשע של ארצות הברית...

דס וחטא

את **אמנים וחטאים** כתב, ביים והפיק בן הכס, שיתף בו אפילו בתפקיד חשוב את בתו הקטנה. הסרט שאינו מבריק במיוחד, מורכב משני מערכונים, דס אמנים, ו-אשת חסאים. הראשון נועד להוכיח שחיהן של שחקניות במה אינם ורודים כל כך, כפי שמדמות הגימנוסטיקות. השחקנית, (מרשה האנט) ברגע שהיא נמצאת בפסיגת הצלחתה, נעזבת על ידי בעלה, נעשית נברווית, שותה לשכרה, יורדת ויורדת, הקהל שוכח אותה עד שהיא בולעת גוללות שינה יתר על המידה. לשחקנית אב, מטורף זקן (דאוארד ג'י. רובינסון). שחקן אופי בעבר, הרוצה לערוך לבתו יציאה סנסציונית מבמת-החיים, מ-ביים רצח במקום ההתאבדות הבנאלית.

מרשה האנט אינה מפריעה במיוחד למערך, כן, בעוד שאדוארד ג'י. רובינסון מראה בחדאות שהוא יכול להיות גם לא-נגסטסר מצויין.

אשת-החטאים הוא סטירה על הוליבוד ו-מפיקי-הסרטים שלה. אחד מהם מוצג כבעל-מוח של ראשי-כיה, בור המתאהב בחסר-שכתבה ילדה בת 9, עושה מזה סרט בהש"תתפות אלפים, נוסח ססיל ב. דהמיל. מו-ליך אותו באף סוכן עשרת-האחוזים, אדי אלברט. בסוף הסרט מופיעה על הבד הערה

וורשא

(המשך מעמוד 11)

וקצר-נשימה, ופיו פלט משפט אחד ויחיד: "Im Ghetto ist alles verloren!" * אירגן שטרופ קיבל את הפיקוד על עצמו, היינריך הימלר היה נאלץ לאכזב את מני-היגו: הוא לא הגיש לו ליום הולדתו את מחצית-המיליון של יהודי גטו-וורשה. ה-קרב על הגטו נמשך שלושה שבועות תמי-מים; ואפילו לאחר שהוא נסתים נשארו בתוכו קבוצות-לוחמים מבודדות, שפשוט על הגרמנים והטרידו אותם ללא הרף.

הנמו חדר מהיות

אירגן שטרופ פתח בהתקפה מנקודה אחת-חדר לשכונת המברשתנים בגיזורה המו-רית של הגטו. אולם הוא לא הרחיק להת-קדם: חוליות-הטיירים הראשונה שלו נת-קלה במוקש חשמלי והושמדה כליל. הוא סירב בכל תוקף להסתכן באבידות נוספות, סקר על סוללת תותחים להפגין את הגטו. היה זה השלב האחרון של המאבק. ה-אירגון היהודי הלוחם היה חסר-אונים נגד התותחים. לאחר שנפל המפקד, מרדכי אני-ליץ, בקרב החלו אנשיו לפנות את הגטו. הם נכנסו קבוצות קבוצות לחוף תעלת-הביוב הגדולה של וורשה, ניסו להבקיע להם דרך במים העמוקים והמרופשים. נסי-גתם נמשכה יומיים ורק 70 מהם הגיעו אל פתח-התעלה, חמישה קילומטרים מאחורי קווי-הגרמנים. כאשר הם יצאו החוצה ופנו לאחור, ראו כי גטו וורשה חדל מהיות. המרד דוכא. גטו וורשה הפך לעיי-חרבות. שוב רעשו הקרונות שהסיעו אלפים לטבח פלוגות הלוחמים נפוצו לכל רוח. אחדים מהם הצטרפו אל הפרטיזנים, אחרים נלכדו, הוצאו להורג. היו גם כאלה שחדרו לגטאות אחרים, אספו מסביבם לוחמים, זרעו את זר-עי-המרד נגד הגרמנים.

אולם איש אינו יודע כיצד נפלו מגינו ה-אחרונים של הגטו. יש רק סיפורים, אגדות. מספרים למשל, כיצד מצאו הגרמנים באחד הבונקרים חבורת לוחמים שנלחמו עד ה-כדור האחרון — את הכדור האחרון שלחו איש ברעיהו, אך לא נכנעו. מספרים (וזהו אחד הסיפורים הנפוצים ב-יותר) כי הגרמנים שפרצו אל גל-אחו-הבתים האחרונים, ראו נערה מחזיקה בדגל. מאחו-ריה ניצבו לוחמים בחוקים ושרו. מספרים כי זמן רב לאחר המרד נתקלה קבוצת-פולנים ששוטטה בין חורבות הגטו באנשים עבדקים. מפילי-אימה, שפתחו עלי-הם באש, בחשכם אותם לגרמנים. מספרים... ולא חשוב אם האמת לא תודע לעולם. האגדה נוצרה.

בהתאם לדין-וחשבון רשמי שנשלח על-ידי אירגן שטרופ להימלרו ולגנרל קריגר נפל, מאוחר יותר, לידי האמריקאים.

בקצרה

מעתה ועד עולם — החייאנשי-חיל-הרגלים האמריקאי בהחאי לפני פירל הרבור. משחק ובימוי חזק. מונטגומרי קליפט ברט לנקסטר, פרנק סינטרה.

איסה בת הנהר — סיפורו של ג'וזף קונרד, כפי שהוא נראה בעיני הבמאי קרול ריד. מתח רב וצילומים יפים. טרבור הווארד, קרימה, רוברט מורלי, רלף ריצ'רד-סון.

חזרה לגן עדן — סרטו הראשון של גרי קופר אחר קבלת האוסקר בעד ב-צחקי יום, מוכיח לן קופר ארץ-הרגלים זקוק לבמאי בעל יד ארוכה כפרד זינגמן, כדי להפיק ממנו משחק. חזרה לגן העדן, למרות הצילומים שנערכו באיי סמואה, נו-כחותו הגדולה של קופר, המשחק כבול עץ, והסארונג על גופה של רוברטה היינס, הוא סרט ב' מינוס.

העולם הזה ממליץ על:

ראשומון
מעתה ועד עולם
איסה בת הנהר

תשבץ מקומות

מאוזן: 1. בירת רפובליקה סובייטית אירופאית; 5. מה שאוים יעד לירושלים; 10. בירה דרום אמריקאית; 12. עיר סו-רית, מפורסמת בסרייה; 14. בן הבקר ב-מלחמת השחרים; 16. קבוצת בניינים גר-מניים לשעבר בירושלים; 18. אחד נקרא על שם התקפה הטובה; 19. מעשה שכח בסדום; 21. עיר דרום אפריקאית; 22. מחלה מדב-קת, המובאת מן המזרח; 23. המכון הראשון ברחובות; 24. חיל המודיעין של ההגנה; 25. מצוי בקרון מיוחד ברכבת; 27. גברת, בצרפתית; 30. שם קוטי פרטי נפוץ; 31. מוצאו של פרופסור ביהם; 33. גורחני ידוע; 35. ציפור-נוד ועירה; 36. אחד משבעת ה-מינים; 38. אי בריטי, מיושב יחינים ותור-כים; 39. אחד מסימני הריבונות; 40. תואר אצולה אירופאי; 41. מקצועו של עמוס מ-תקוע; 43. שמו הפרטי של קומוניסט דרום אסיאתי; 44. ארץ האינקה; 46. הגשם ה-ראשון בארץ; 48. במטוסיה ססים לאילת; 49. אליה הגיעו כובשי האברסט. **מאוזן:** 2. אחת מחמש האוניברסיטות הנכבדות בארצות-הברית; 3. נערת שעשו-עים יפאנית; 4. אנטישמי פרסי; 6. המבול

		8	7	6	5	4	3	2	1
13				12		11		10	9
	18				17		16		14
						21		20	19
		24					23		22
			28		27		26		25
		32			31		30		29
	37		36			35			33
				39					38
		43		42		41			40
			47		46		44		
				49					48

לא חיכה לבוא אחריו; 7. נמל הולנדי; 8. סימן הרבות, בעברית; 9. ארצו של פרנקו; 11. פרופסור לספרות עברית ומשורר. יוצא ארצות-הברית; 13. מעשה חיל הפונה ל-אחד הצדדים; 15. השנה מלאו 750 שנה ל-מות חכם ספרדי זה; 17. בבירה זו מדברים פורטוגזית; 18. שמה התנכ"י של חבש; 20. מה שיקרה לתייר שירעב; 23. צמד; 26. המאוכלסת בארצות-הברית; 27. אל מלחמה וחודש שנה; 28. צורת השלטון ב-ארץ-ישראל שלפני 1948; 29. עונש אנגלי לעבריינים צעירים; 31. על מה שועדת שבי-חת נשק מחליטה, על-פי-רוב; 32. אותה משמיעים אבלים; 34. על אדמתה הוטלו שתי פצצות אטום; 35. המאוכלסת במעצמות תבל; 37. מוצר היצוא הידוע של שויצריה; 39. עיר הודית; 42. תושב גינגל ואבי ה-אדם; 44. בעל הפרה; 45. הבעת כאב וצער; 47. מושב בית המשפט הבינלאומי.

פותרי תשבץ מרחבי שזכו בפרסי ספרים:

מאיר אברהם — שבזי 51, תל-אביב.
צבי גולייג — יורעאל 10, חיפה.
עדה הרלינג — בית-ילדות, כפר-סבא.

מבעד לעדשה

בבאר-שבע, קנו שני בדווים משקפיים, ה" ציאו מתוכם את הזוגיות, הרכיבו אותם, הסבירו שזה משהו להם מראה תרבותי.

כשמו כן הוא

בתל-אביב נעלם שלמה מזרחי (3) מבית הוריו, נמצא כעבור שעות מספר על ידי עוברים ושבים ברחוב אילו מציאות.

ביטוח חיים

בברלין המערבית, גרמניה, הודיעו כוכ-גיות השידוכים כי מעתה ואילך יתנו ללקח חותיהן ערבות לעשר שנים, יכסו את כל ההוצאות במקרה של גירושין.

גילוי לב

במנהטן, ניו-יורק, עצרו משמרות-מש"טרה אדם ששוטט בנסיעות חשודות שאלו אותו למקצועו, קיבלו תשובה: "אני גנב. זה מקצוע מכובד למדי."

אוצרות גנובים

בפאריס, צרפת, עצרה המשטרה את הגנב רוג'ר להומל, מיהרה להעבירו לבית-החולים, לאחר שהתברר שהוא בלע את שללו: צמיד זהב, שרשרת של שעון, מדאליה דתית, צלב גדול עשוי עץ.

שעשועים יקרים

בקליבלנד, ארצות-הברית, דרשה אשה גט מבעלה, טענה שהוא סירב לקנות לה פרווה ב"30 דולר, קנה במקום זה רכבת צע"צועים חשמלית בשביל עצמו.

עובד עצמאי

בברלין המערבית, קבע בית-המשפט המח"ן זי כי גנב-מכוניות חייב לשלם מס-הכנסה על רווחיו, אולם ייתר את אותו מן ההאשמה שלא הודיע על הכנסותיו, מתוך דעה שאין לחייב אדם להודיע לממשלה על הפשעים ש"ביצע.

סעם תעמולה

באלבוקרקה, ארצות-הברית, הובא לדין סטודנט, לאחר שרש עם נערות, העתיק את מכתבי האהבה שלה בסטנסיל, חילק אותם לכל חבריו.

גישה בריאה

בקופנהגן פירסם ליאו לארסן, אורח אמ-ריקאי ממוצא דני, מודעה בעתונות בה ה"דע שהוא מחפש כלה לנשואין, קבע כתנאי שתשלם בעצמה את מחיר נסיעתה לאמריקה, שלא יהיה לה עוד מעי עיוור וששיניה תהיינה מלאכותיות, מאחר שאין לו הכסף לשלם עבור ניתוחים ושיניים.

שומר. מה מלילה?

ביפו, נאסר יחיא זאגורי, באשמת חיים על רוחי יצאנית, טען לפני השופט: "החבר שלה עזב את העיר וביקש ממני לשמור עליה. שמרתי עליה — וזה הכל."

נמל התורשה

בשיקאגו, ארצות-הברית, נעצרה אשה בת 73 שלנה בקרונות הרכבת התחתית, אף על פי שבכיסה נמצאו 8000 דולאר במוזמנים, הסבירה לשוטרים: "משפחתי אוהבת חסכון."

בסחון עצמי

בפאריס, צרפת, נאסר הפורץ החתיק גי"רארד דיוויל, לאחר שנמצאו טביעות אצב"עותיו במקום הפשע, טען בבית המשפט: "הדבר לא יתכן, היו לי כסיות."

ביקור ניוסון

בזינוסביל, ארצות-הברית, נעצרה מרי לו-איס מק-נירני, לאחר שהטילה בקבוק ב"חלון ראווה, סירבה לשלם את הקנס שהוטל עליה, בחרה במאסר, הכריזה: "אני רוצה להתראות עם ידידותי היושבות בבית-הכו"הר."

שיעורי השתלמות

בתל-אביב, נעצרה תבורת-נערים, שעה ששיחקו במשחקי-מזל ביום השבת, בכיתה ריקה של אחד מבתי-הספר העירוניים.

מצרים

סוך הגמחה

גמאל עבד אל-נאסר לא הסתיר את הר-גשותיו מעיני המצלמה. הוא הסתכל מלמע"לה בגנרל הנמך, עיוות את פניו בהבעה של בוז. הוא היה המנצח.

רבים זילזלו בגבר הצעיר העקשני. רבים גם הצטערו על כך. המלך פארוק התעלם בכלל מקיומו — התנהגותו של סגן-אלוף אלמוני שחזר מחזית פאלוגיה לא עניינה או-תו. אולם בה בשעה שהמלך ההולל אסף את יפהפיות אירופה ומצריים, קיבץ הסגן אלוף את הקצינים הצעירים. היתה זאת עבו"דה ארוכה, מייגעת ומסוכנת. אולם ההתמ"דה היתה כדאית. עבד אל-נאסר גרש את המלך, המליך במקומו את הגנרל.

אוסף מחלחל. אלא שהגנרל לא הבין את המתרחש. הוא חשב שהוא חולל את ה"הפיכה" צחק לרעיון כי סגן-אלוף צעיר ו"חסר-נסיון ינהל את המדינה. כשהודח אותו עבד אל-נאסר משלטונו, לפני חודשים, לא התרגש. הוא ציפה כי העם יקום ויחזירו ל"שלטון. העם עשה זאת.

מבודד מיוצרי המהפכה, ביקש לו נגיב בגיברית שיוכל לסמוך עליהם נגד עבד אל-נאסר. הם נמצאו בשפע: עסקני-מפלגות חס-רי"עבודה, מוצציהם המסורתיים של ה-איכר המצרי, אנשי-הכמורה שסחרו בדברי-אללה, סוכני האנגלים והאמריקאים, קנאי ה"אחים המוסלמים, אפילו שליחי הקומוניס"טים. היה זה אוסף רב-גוני שהתלכד מאחור-רי גבו של הגנרל האהוד.

הקצינים הצעירים זרקו מבט אחד באוסף זה והתחלחלו. ולא הם בלבד: כל מי שרצה שינוי במצריים, ובעיקר ארגוני הפועלים, הבינו כי רק עבד אל-נאסר וידידו, "הרב" סרן הרוקד" סאלם, יוכלו להציל את המה-הפכה מאותו רגע היה הסוף רק שאלת-זמן. **ללא וידוי.** השבוע נגמר המחזה, לפי שעה. האות הראשון היה התפטרות ארבעת השרים האחרונים שחשכו בגיב. תומכיו ב"חיל-השריון נשלחו מזמן לחוף-לארץ. נגיב

הנסיכה אשראף
זהירות

קם ממיטתו, התראה עם קציני המהפכה, הק-שיב בשקט להודעת פטוריו כראש-ממשלה. המצרים הם עם נחשל, לכן לא השתמשו באמצעי התרבות המודרנית. נגיב לא הודה שהוא סוכן האימפריאליזם ולא הוצא לה"ר. תומכיו לא נשלחו גם לבית-הסוהר ב"אשמת נסיון להסיל את הממשלה בכה. בצורה

שקטה, אנושית ופרימיטיבית חוסל "שלב" מעבר שחלף זמנו. המהפכה עלתה לגשר רב-החובל. שמה היה גמאל עבד אל-נאסר.

איראן

האישה בפרוה

"אשראף היא המוכשרת והסוערת ביותר

גמאל עבד אל-נאסר ומוחמד נגיב

211

חררו שתי דמויות. האורחת הראשונה היתה אחותו האוהבת. השני היה אמריקאי בשם אלן דאלס, אחיו של שר-החוץ וראש שרות-הריגול של אר"צות-הברית.

הביתית. בין לילה השתנה הכל. הצבא תפס את השלטון באיראן. השאח חזר כמעט באותה מהירות בה ברח. אמריקאים ואנגלים שוב הופיעו ברחובות טהראן, אם כי עד השבוע לא הוחזר עוד הנפט לידיהם ומגדלי-הקידוח נשארו מובטלים.

כל אותו זמן נשארה אשראף, האשה ש"אירגנה את הכל, בשוייץ. היא חיכתה למר"עד הנכון. בשבוע שעבר ארזה את חפציה המעטים בכמה מאות מוזודות וארגונים, לב"שה את מעיל-הפרוה היפה ביותר וחזרה ל"איראן. אך אפילו היא לא היתה בטוחה ל"גמרי בתוצאות הקנוניה. נשארו בשוייץ: בנה (מנשואיה הראשונים) הלומד בבית-ספר שוייצרי, בנה (מנשואיה השניים) החולה, ה"זקק לטיפול רפואי, בתה, הדוברת גרמנית, שנשארה בידי מספלת שוייצרית.

ירושלים

אפשר להתפוצץ

לפחות ישראלי אחד, שקיווה בכל לבו ל"סיבוב שני, יכול היה בשבוע האחרון, לנ"טוש את תקותיו.

אותו ישראלי אלמוני גר, בימים עברו, באחד הבתים בעיר העתיקה בירושלים. בימי הקרבות הופצץ הבית. הישראלי ברח או נהרג. מתחת לחרבות נשארו כלי מתכתי.

החודש החליטו שלטונות ירדן לגשת לסי"לוק ההריסות. כמה פועלים הקיפו את ה"חורבה, החלו לסלק את האבנים המנופצות. לפתע הפסיקו מעבודתם. הם מצאו את הכלי. קראו מיד למשטרה. נמצא פגז.

זהירות היא זהב. המשטרה עשתה את אשר היתה עושה כל משטרה בעולם: היא קראה לחבלן, הלה פשט את מעילו, גי"גש בוהירות ולקח את כלי-המוות. כססים את מלאכתו פלט קריאת התפעלות: הכלי הכיל אלף לירות שטרלינג. בזהב.

כשנוכחו הפועלים כי לא היתה כל סכנה, דרשו במפגעי כמה פועלים תסתלק מיד, תניח להם להמשיך בעבודתם. אולם הפוע-לים לא העריכו כראוי את חריצות השוטרים הם דאגו לבטחונם עד כדי כך שלא משו מן המקום. הפועלים כעסו, אולם הם המשיכו בסילוק ההריסות, גילו עוד שתי תיבות: בסך הכל 5000 לירות-זהב.

לפי כל הסימנים, עתידים כמה פועלים ירושלמים להתפוצץ, לפני שידועו למשטרה כי תיבה, הדומה למוקש, נמצאה על ידם.

לידל שמודרים

מאת יאליה פאטריביס יזון

בבואה להלחיתו של מיכאלי תוכל לראות את פניו. היא הגיעה אל שער החצר ומצאה אותו פתוח. היא החלה לעלות במדרגות האבן. ממול, בפנית החצר, ניצצו עלי עץ התירזה לאור הירח. בקירבה התרונן קול מלא אושר, קרא לטאסו, בעלה האהוב. היא נחנה וחלצה את נעליה. היא לא רצתה להעיר את טאסו. לאורך מדרגות האבן של הגן ניצבה שורת עצים — העצים שלה. היא תחבה את אצבעה לתוך אחד העצים; מצויין! טאסו הישקה אותו. האדמה הלחה דבקה באצבעה. היא הגיעה אל דלת הבית, במעלה המדרגות. הדלת נכנעה למגע ידיה; גם היא היתה פתוחה.

היא נכנסה לפרוודור. חליפתו של טאסו היתה מוטלת על הכיסא. היא השאירה לידה את נעליה. והם היו תמיד משאירים את בגדיהם יחד שכבם לישון. היא פנתה לעבר חדר המיטות. אחר נעצרה תחתיה. דוכן! כי היא שמעה אנחות... קולות לחש... מעבר חדר האורחים. הדלת היתה פתוחה לרווחה.

“אל אלוהים!” או אם הוצקה לא נתמלטה מפיה; ידיה היו צוננות החניקו אותה. אבל היא נשארה עומדת במקומה. על הספה נעה מערבולת של איברים. טאסו נמצא בחברת אשה. רק שער של ראשה נראה לעין; אולם דמותו של טאסו התבלטה לאור הירח במלוא מערומיה. “אל אלוהים!” אל אלוהים! אל אלוהים! הוצקה נשארה בקירבה כהד אימים. והיא נסוגה לאחור בצעדים יופפים, כשידיה צמודות אל פיה. היא חזרה אל הפרוודור ולקחה את נעליה. אחר פתחה את הדלת וחמקה חש-חרש במדרגות המדרגות. הדרך נראתה רחבה וצחורה. לאור הירח. ביליו הלכה ללא מנוחה עד אשר עלה בה זכר מותו של מיכאלי. היא נעלה את הנעליים אשר אחזה בידה. רצה כחיה נרדפת וביקשה לה מקלט בבית בו היתה מוטלת גופתה המתה...

קסאטי מתבוננת בביליו. אור הנרות הולך ומחזיר. האפ"ה נמוגה ואור היום חודר מבעד לתריסים ומתפשט על פני החדר. פנייה חדר עצמו הולכים ומשתנים.

“כבר בוקר”, אומרת קסאטי חרש. קולה רוטט באכזבה. הא לא תשאר ביחידות עם בנה המת? ביליו לא תרפה ממנו. היא עושה מאמץ אחרון.

“מדוע אינך הילכת להכין קפה?” ביליו בביכה בקסאטי, כאילו זה עתה הרגישה בנוכחותה. פני האשה דומים לפניו של המת; אולם עיניה פקוחות. קסאטי אומרת:

“החושבת את שכל אשר עשית הלילה יגרום לו נחת? החושבת את כי תוכלי לגרום לו נחת במקום בו הוא נמצא עתה?”

נחת? איזו נחת? מה היא כחה? הנטרפה עליה דעתה? וקסאטי מוסיפה: “סוף סוף עזבת את בעלך ובאת אל מיכאלי. סוף סוף בחרת במיכאלי — ודוקא היללה.”

ביליו קמה להכין קפה. היא נעצרת בפתח החדר ומביטה על סביבותיה. אור-היום משוה לפניו של המת גוון אפרורי. הספה אשר מתחת לחלון נראית גדולה יותר, רחבה יותר, ולבנוניתה אופפת את ביליו כתכריכים. היא עוצמת את עיניה, ובליבה מתגבשת החלטה: היא לא ראתה את טאסו. היא לא ראתה את בעלה בחברת אשה זרה. היא לא ראתה דבר.

היא פוקחת את עיניה ופונה אל דודה קסאטי: “השומעת את? אל תספרי לבעלי שביליתי כאן את הלילה. אסור לו לדעת זאת. ספרי לו שבאתי לכאן רק בבוקר.”

סוף סוף ביליו הולכת משם והלאה. קסאטי סוגרת את הדלת. סוף סוף גם כה ביליו בדעתה, והשאירה אותה ביחידות עם בנה. היא גונחת אל המת, מלטפת את מצחו, את לחיו השקועות, משיקה את אצבעותיה אל שפתיו, מצמידה אל פיה אל האוזן הקרה ואומרת בשמחה עצירה:

“השכפת בני? טאסו יקנא — יקנא בכל! על כן לא נספר לו שהוא היתה כאן. לא נספר לו שהוא בי תה את הלילה בחברתך. לא נספר לו דבר...”

שני הגרות דועכים, דועכים. עוד מעט קט והם יכבו כליל.

רגה באה אוירת המוות ומחלחלת אל תוכה, מצננת את גופה. מפילה אותה אל תהום החידלון... היא נתקפת אימה. היא מפתה את מחשבותיה אל הדברים שהתרחשו בעבר — אל הדברים הצורבים והמכאיבים, אך מוכחים שהיא חיה וקיימת... שהיא לא מתה...

...בהיותה בספנה ראתה את הירח עולה על פני המים. הירח היה מעוגל וגדול, אורו הבקיע נתיב זוהר בינות לגלים, והוא התפעלה וקראה: “טאסו!” היא היתה קוראת לטאסו תמיד, כשהיתה מתפעלת מן הנוף, או מריטה מאושר. היא קראה לו גם כאשר ילדה את שלושת ילדיה, והוא קרב אליה, גחן ושק את עיניה.

“לכי לישון, ביליו. את מוכרחה לנוח. את עייפה.” אל אליהם: מדוע אין ביליו עוזבת את החדר. בעור שעות מספר יבואו הקברנים לקחת את מיכאלי. מדוע היא מעוללת לה

ביליו רצה לאורך הכביש המלי בין באורי-הירח. היא מיהרה ליאות את טאסו, בעלה האהוב. מחדר-האורחים בקעו קולות-ליחש. ביליו נעצרה. ידיה נצמדו לפיה. החניקו את הוצקה מלפרוק.

זאת? ביליו אינה עונה. עליה לעשות משהו חשוב יותר, עליה לחשוב על כל אשר אירע הלילה.

...כאשר היא יצאה מן הספינה וירדה אל הרציף הראה השעון שנים עשרה ושמירה. היא רצה לאורך הדרך, וככל שקרבה אל הבית הלכה שמחתה וגברה. היא חיטטה בארנקה, מצאה את המפתח, אחזה אותו בידה ורצה. היא הגיעה אל המאפייה ופנתה שמאלה. “טאסו ישן”, חשבה, מבלי יכולת לחשוב על כל דבר אחר. טאסו ישן, והיא תתגנב לתוך המיטה, תשתרע במקום הצר שנותר לצידה. היא לא ראתה אותו זה חודש ימים. מאז נסעה עם ילדיה אל האי. עתה,

באמצע החדר, על השולחן הארוך והצר, מוטל הארון המכיל את גופת המת. למראשותיו ולמרגלותיו ניצבים נרות דולקים, ולצידו יושבות שתי נשים.

ביליו, הצעירה בין השתיים, מתבוננת ארוכות בספה הריקה, הניצבת מתחת לחלון, בקצה החדר האפולילי. מבטה מזור עד מאוד. דומה כי היא רואה על אותה ספה מחזות אימים. ממולה, מעברו השני של הארון, יושבת אמו של המת, הדודה קסאטי. היא דוממת וחסרת-תנועה. רק ידיה השלובות בולטות על רקע שמלתה השחורה. ראשה מורכן, ועיניה חסרות-מבט.

ביליו אינה יכולה לשאת עוד את המחזות האיומים אשר רק עיניה רואות על הספה הריקה. היא פונה “עבר המת, שולחת מבט כלפי שרדיו של מיכאלי. ההבעה המזוהה אשר על פניה מתרככת, הופכת שלחה. דומה כי היא נושמת לרוחה. אחר היא נפנית אל המהשבות המתרוצצות בקרבה.

...טאסו גדל ממיכאלי בחמש שנים. סטו הוא בעלה. מיכאלי מת. עתה מתוח העור על גב ריטו, וגלגליה העיניים הנוקשים בולטים מתחתיהם... כאשר הייתי ילדה קטנה, היינו משחקים יחד. הייתי פוקדת עניו לעצום את עיניו ונוגעת בהן באצבעי. גלגליה העיניים היו רוססים, ואנו היינו פורצים בצחוק. הוא היה מגלגל את עיניו כשני כדורים קטנים. זה היה מדגדג אותנו... מיכאלי המסכן... הוא נשתנה, עד בלי הכר. שפתיו איבדו את צבען, הפכו דקיקות, כמטט שקופות. הוא נראה כאדם עצוב, או נרגז. בהיותו בחיים היו שפתיו תמיד סמוקות, אף כי הוא סבל ממחלה ממארת. ופתע זכרה בילו כיצד היכתה את מיכאלי. לא היה זה זכרון נעים.

זה קרה ביום בו התאסרה עם טאסו. היא הביאה לחדר מגש עמוס משקאות ומעדנים. אביה וטאסו ישבו ושווחחו. מישוה התופק על דלת-הבית. היא רצה לפתוח את הדלת. האורח היה מיכאלי. מראהו היה מזור, הוא התגודד כשיכור, דיבר דברים מזוירים, ניסה לנשק לה בעל-כורחה. הוא גרר אותה לפינת החצר, מתחת לעץ התירזה; והיא הגיפה את ידה וסטה על לחיו בכל כוחה.

הוא הצטמק, חושבת בילו בהביטה אל מיכאלי. הוא היה תמיד צנום, אבל לאחר מותו נראה כילד קטן.

המחשבות מוסיפות להתרוצץ בקרבה, ועליהן נוספת דמיתה של הדודה קסאטי, היושבת ממילה בשילוב ידיים. “לכי לישון”, אומרת הדודה, וידיה מורמות ונחות על שפילתה השחורה. אבל כל תשיבה לא באה, והוצקה משלבת את ידיה ואומרת:

“לכי. את עייפה אחרי הנסיעה.” קולה צירם. דומה כי היא מוחה: מדוע באה ביליו לגלול ממנה את השעות המועטות שהיא יכולה לבלות בחברת בנה?

“לכי לישון”, חוזרת היא. ידיה דוממות, ממתנות. ביליו אינה עונה.

“עלך לשכב לישון...” אומרת הנקמה. אחר היא מוסיפה בקול שקט, מלא לעג מר:

“היא לא ייעלב, אף אם תעזבי אותו.” ביליו אינה עונה. היא שבה ונפנית כלפי המת, מתאמצת שלא להתבונן עוד בשמיכה הצחורה. עתה זוהי מחשבתה היחידה, מטרחה היחידה.

אחה הגרות מתגודד. ניצוץ מתעופף ומאיר את קצות נעליו של מיכאלי. הנעליים חדשות. מבריקות, בעלות סוליות קרפ.

ביליו נועצת את מבטה בנעליים עד כי נדמה לה שלא היא היושבת כאן, ליד גופתו של מיכאלי. אבל קשה לה להיות בטוחה בכך. כי אין היא יכולה להכחיש שהיא קיבלה את המברק של דודתה קסאטי אותו בוקר, שהיא לקחה את ילדיה והשאילה אותם בבית-החונתה, שהיא ניצבה על סיפון-הספינה, אשר הרימה עוגן. אין היא יכולה אפילו להכחיש שהיא היתה שמחה, שמחה באמת ובתמים...

כאן ניתק חוט מחשבותיה. היא שבה ונועצת את עיניה במת, כמבקשת עזרה. היא רואה שכונתו אינה רכוסה כהלכה. היא קמה ממקומה. אצבעותיה נוגעות בחזה הרך והצונן. היא מתירה את הכפתורים, רוכסת אותם כהלכה. דומה כי חומר רך דבק באצבעותיה.

דודה קסאטי עוקבת אחריה בעניין. גם היא מתבוננת בפני בנה. היא משוכנעת שמיכאלי חיך ברגע בו נגזו אצבעות בילו בחזהו. הוא חיך, ממש כשם שחיך לפני ימים רבים, כאשר היא הביטחה להשיא לו אשה עשירה ולהשכיח את בילו מליבו... ופתע באה תקווה שגעונית ומעלה אל ראשה את הדם המעט שנותר בגופה. באוזניה מהדהד שאון אדיר, כשאונם של פעמוני חג-הפסחא. כשאונה של תזמורת-חלונות. הכל מחשיך על סביבותיה. היא נושמת במהירות. בלהיטות, פונה אל האשה הצעירה:

“מה הדבר, ביליו יקרתי?” התשובה אינה באה מיד: “לא כלום. לא כלום. דודה. כונתנו לא היתה רכוסה כהלכה; תיקנתי אותה.”

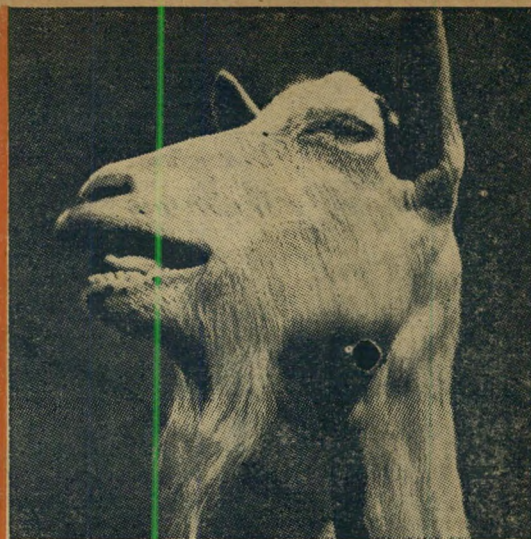
קסאטי משתתקת. ביליו שבה אל מקומה. האור והצל מוסיפים לחולל מסכים לנופה. האור מעלה דמעות בעיני בילו. היא מתאמצת שלא לגרום את עיניה ממיכאלי. בה”

....העם כוחל בכם, מחרחרי המלחמה, סובני האימפריאליזם ומצחצחי נעליהם..."

קריאת כיניים: "שתוק! סוכן המופתי! מאסקרניאק! הוריד אותו! כך למוסקבה!"

— שוב הרים החזיר הטמא את ראשו המסואב ונעץ ציפורניו בארץ הקודש..."

"נשי ישראל לא..."

כנסת נכבדה!

מאחר ש"כנסת בניהאדם יצאה לפגרה, הוטל עלינו התפקיד הקדוש להמשיך בימים טרופים אלה את המסורת המפוארת של "נצח ישראל לא ישתוק." התכנסנו איפוא ליסוד על עצמנו את המשימה הרתיחהגורל וליצור כנסת משלנו לשעתהירום. ידע צר ואויב כי לא נשקוט ולא ננוח. נשמיע את דברינו ברמה, גם אם יסתערו עלינו ממורד וממערב, מרחוק ומקרוב. אנו מבטוחים הניגית קבל עם ועדה: נושא בעול ונמה שנים, עד כי העם לא יהיש ולא ידע כי הכנסת האנושית מסירת מרחמי תכל. נשתדל למלא את מקום החברים הנכבדים של הבית באותה הצלחה, ואילךך אני מסתייג..."

"...ומנך נגמר, חבריהכנסת..."

(הממ... הוא אימר דברים של טעם... מצד שני... הממ... מה הוא אמר טעם?)

"...אל הירדן! עטור תחילת הדורות וכבוש הנוער העברי את ארמת המורדת השלמה..."

"...האם ידוע לכבוד השר כי שירותי הדואר מעבכים מכתבים יותר מ-32.5 שעות..."

....ההתיישבות העובדת נשאה תמיד בנוח המשימה והיא תמשיך בכך..."

תא העתונאים: מה הוא אומר? הכנת משהו? תקליט ישן? הוא חזר על דבריו אינו תחמור דבר מה גם בשבילנו..."

"...התקציב השוטף יסתכם איפוא..."